

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ΜΑΪΟΣ 1966
ΑΡΙΘ. 49 - ΕΤΟΣ Ε'

KONITSA

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Έκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «Ο ΑΩΟΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ: Βύσσης καὶ Καίρη 2 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐσωτερικοῦ : Δρ. 100 — Κοινοτήτων : Δρχ. 150 — ἔξωτερικοῦ: Δολλάρια 8

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ

Τύλης: ΤΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥΛΗΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Τυπογραφείου: Κ. Ἀθανασίου, Ἀριστοφάνους 9 — Περιστέρι

Ἀνταποκριτής ἐν Κονίτσῃ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Ν. ΤΣΑΚΑΣ, Ε. ΣΟΥΡΛΑΣ, ΑΡ. ΠΥΡΡΟΣ, Σ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΡ. ΜΑΝΘΟΥΛΗΣ, Α. ΕΥΘΥΜΙΟΥ, Χ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Ἐμβάσματα: ΔΗΜ. ΜΗΛΙΓΚΟΝ, Λεωφ. Ἀλεξάνδρας 83 (Τομεὺς 702)

Ἄλληλογραφία: Ι. ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΝ, Ἀλ. Σούτσου 5 — Ἀθῆναι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΚΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ	:	Ἀσημοχῶρι—γενικὴ ἀποψη
Α. SCHONHOLZER:	:	Τὸ Τελεφερίκ τῆς Γκαμήλας
ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ	:	Μάτης
ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ	:	Ἀναγνωστοπούλειος Σχολὴ
Ν. ΤΣΙΠΑ	:	Ποιὸς ἔχτισε τὸν κόσμο
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ	:	Κονιτσῖῶτες τῶν Ἰωαννίνων
ΕΙΔΗΣΕΙΣ	:	ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ	:	Νέα ἀπ' τὴν Πατρίδα

Τὸ Τελεφερὶκ Γκαμήλας

Τοῦ κ. Α. SCHONHOLZER
Εἰδικοῦ Ἐλβετοῦ Μηχανικοῦ

(Συνέχεια)

11. Ή μελέτη τοῦ συνόλου τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν θα μᾶς παράσχῃ πολυτίμους πληροφορίας ἐπὶ τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν τῆς περιοχῆς αὐτῆς. Εὰν καταδειχθοῦν εύνοϊκαι διὰ τὴν περίπτωσίν μας κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς ἐποχῆς, ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ἐντείνωμεν τὰς μελέτας, εἰδ' ἄλλως νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν ἐπιχειρησίν αὐτήν.

'Εὰν τὸ θέλετε, θὰ είμαι σύμφωνος νὰ ἐπανέλθω εἰς Ἡπειρον τὸ προσεχὲς φθινόπωρον διὰ νὰ ἐπιβλέψω τὴν ἐγκατάστασιν τῶν στοχάστρων, νὰ ἐξακριβώσω τὰς διαδρομὰς καὶ τὰ προκαταρκτικὰ τὰ σχετικὰ μὲ τὸ πρόγραμμα αὐτό.

Δ'. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

12. ,Αναφέρομαι μόνον εἰς τὰς δαπάνας τῆς μηχανικῆς ἐγκαταστάσεως, ἦτοι:

Τὸ τελεφερὶκ Παναγία Στομιώτισσα — Κοιλὰς τῶν Λιμνῶν καὶ τὸ ἀναβατόριον πρὸς τὴν Πλόσκαν.

Γενικῶς, δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι αἱ δαπάναι τῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῶν προσδιορίζονται όλιγώτερον ἀπὸ τὸν τόπον καὶ τὸ μέγεθος τῆς διαδρομῆς ὅσον, πρὸ παντὸς αὐτό, ἀπὸ τὸν ρυθμὸν λειτουργίας του καὶ τὴν ἀπόδοσίν του. Προεβλέψαμεν εἰς τὴν παράγραφον διὰ μιὰν ἐγκατάστασιν μεταβάσεως μετ' ἐπανόδου, περιλαμβάνουσαν:

- Ἐγκατάστασιν κινητῆρος εἰς τὴν Κοιλάδα τῶν Λιμνῶν.
- Δύο διαδρομὰς ἐκάστη τῶν ὁποίων περιλαμβάνει ἔνα καλώδιον φορέα καὶ ἔτερον καλώδιον ἔλξεως.
- Δύο θαλάμους δυναμικότητος 15 ὄρθιων ἔκαστος.
- Μεσικοὺς πυλῶνας ἐνδιαμέσους ἀπὸ ἀτσάλι ψευδαργυρωμένον.

Ἡ δυναμικότης μιᾶς παρομοίας ἐγκαταστάσεως εἶναι ἀπ' εύθειας συνάρτησις τοῦ μήκους καὶ τῆς προβλεπομένης ταχύτητος. "Ας ὑποθέσωμεν μῆκος ἀνάλογον μὲ τὸ καλώδιον 2 χιλιομ. καὶ μίαν μέσην ταχύτητα 4 μ'', (τὸ μέγιστον παραδεκτὸν ὅριον διὰ τὸ εἶδος αὐτὸ τῶν ἐγκαταστάσεων εἶναι πρὸς τὸ παρὸν 8 μ'' εἰς διαδρομὴν ὅμως ἄνευ πυλῶνων). Ἡ διάβασις θὰ διαρκέσῃ $2.000/4 \times 60 = 8'$. Αὐτὸ μᾶς ἐπιτρέπει $60/10 = 6$ διαδρομὰς τὴν ὥραν ἢ μίαν μεγίστην δυναμικότητα $6 \times 15 = 90$ ἀτόμων καθ' ωραν, πρᾶγμα διόλου ἀσχημον ὡς ἀρχή. Ἡ ἀπαραίτητος ἴσχυς διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ συστήματος, παρεχομένη εἴτε ἀπ' εύθειας δι' ἡλεκτρικοῦ ρεύματος εἴτε διὰ συγκροτήματος συνισταμένου ἐξ ἡλεκτρογεννητρίας λειτουργούσης διὰ κινητῆρος DIESEL, προβλέπεται εἰς 80 — 100 KW (ἢ ἀπ' εύθειας λειτουργία διὰ DIESEL εἶναι δύσκολον νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ πρέπει νὰ ἀποφευχθῇ). Μία μεταγενεστέρα αὔξησις τοῦ δυναμικοῦ θὰ εἶναι δυνατή διὰ τῆς αὔξησεως τῆς ταχύτητος ἀπὸ 4'' εἰς 6'', ἦτοι κατὰ 50%. Αἱ δαπάναι ἐγκαταστάσεως τελεφερὶκ τοῦ μεγέθους αὐτοῦ ἀνέρχονται ἐν Ἐλβετίᾳ (ώς ἐπίσης καὶ ἐν Γαλλίᾳ) εἰς τὰ ἔξῆς κατὰ προσέγγισιν ποσά:

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΟΙΚΟΥΣ

Ε ἕ δη

Εἰς Φραγ. Ἐλβετ.

Εἰς δραχ.

Καλώδια		100.000
Σύστημα ἔλξεως κλπ.		200.000
Τηλεφωνον καὶ ἀσφάλεια		20.000
Ἐξοπλισμὸς διὰ τοὺς πυλῶνας		20.000
Θάλαμοι, ἀμάξια, τροχοπέδαι		80.000
Ἀντίβαρον, σύστημα ἐπανόδου		50.000
Διάφορα		30.000
	Σύνολον	500.000
Προσαύξησις διὰ συμπληρωματικὰ ἔξοδα μεταφορᾶς καὶ συναρμολογήσεως		3.500.000
		500.000

Έλληνικα προμήθεια

Κατασκευή μεταλλικών πυλώνων 30μ. πρὸς 0,5

το ψευδαργυρωμένων

Πολιτικός μηχανικός: οίκοδομικά έργα

40.000

Κατασκευή πυλώνων

200.000

Τελεφερίκ συναρμολογήσεως καὶ μεταφορῶν

30.000

80.000

350.000

2.500.000

Μείωσις λόγω εύθηνοτέρας έργατικῆς δυνάμεως

6.500.000

500.000

Γενικὸν ἀπόθεμα διὰ δαπάνας, ἀπρόβλεπτα κλπ.

Σύνολον 6.000.000

1.000.000

Ἐπὶ πλέον ἐν ἀναβατόριον διὰ 400 προσ./ῶραν ἐκτιμώ-
μενον ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων

Σύλον διὸ τὸ τελεφερίκ 7.000.000

2.000.000

Γενικὸν Σύνολον

9.000.000

====

Τὸ ποσὸν αὐτὸ τῶν 9 ἑκατομ. δραχμῶν πρέπει νὰ ἀποφέρῃ μίαν ἀκαθάριστον πρό-
σοδον πρὸς 12%, ἥτοι ἑτησίως 1.100.000 δραχ. διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ λειτουργία
του, ἥτοι διὰ πληρωμὴν ρεύματος, διὰ τὰς ἀπαραιτήτους ἀποσβέσεις, τὰς δαπάνας συν-
τηρήσεως, ἀσφάλιστρα, τὰς δαπάνας προσωπικοῦ κλπ. καὶ διὰ νὰ ἔξασφαλισῃ πρὸς τού-
τοις καὶ μίαν μετρίαν πρόσοδον.

13. Διὰ νὰ ὀλοκληρώσωμεν τέλος τὴν εἰκόνα τῆς ὅλης ἀπαίτου-
μένης οἰκονομικῆς προσπαθείας τῆς ὑπ' ὄψιν ἐπιχειρήσεως, εἶναι
ἀπαραίτητον νὰ προσθέσωμεν εἰς τὸν προϋπολογισμόν μας καὶ τὰ ἔξης:

Τελέφερικ, ἀναβατόριον

9 ἑκ. δραχ.

Ἐπέκτασις ὁδοῦ μέχρι Παναγίας Στομότισσας(ὅρος ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ)

3 » »

Ξενοδοχείον εἰς Παναγίαν Στομότισσαν περίπου

1 » »

Ξενοδοχείον καὶ καταφύγιον εἰς Κοιλάδα Λιμνῶν περίπου

1 » »

Γενικὸν Σύνολον

14 » »

====

Προβαίνομεν τώρα εἰς τὴν ὑπόθεσιν, ἀναφερόμενοι εἰς τὰ τελεφερίκ καὶ μόνον ὅτι ὁ προβλεπόμενος αὐτὸς σταθμὸς τῶν χειμερινῶν σπὸρ θὰ λειτουργήσῃ ἐπὶ 4μηνον κάθε χει-
μῶνα ἡ 16 ἑβδομάδας καὶ ὅτι κάθε ἑβδομάδα θὰ προσέρχωνται 200 χιονοδρόμοι, ἥτοι
ἐν ὅλῳ δι' ὀλόκληρον τὴν περίοδον 3.200 πρόσωπα, ὅτι κάθε χιονοδρόμος θὰ κάμνῃ κατὰ
ἀνώτατον ὅριον 2 ἀνόδους καὶ 2 καθόδους μὲ τὸ τελεφερίκ, ως καὶ 16 ἀναβάσεις μὲ τὸ
ἀναβατόριον. Δι' ὅλα αὐτὰ θὰ πρέπει νὰ καταβάλῃ, καθ' ὅλην του τὴν παραμονὴν (τι-
μαὶ Ἐλβετίας, ἐλαφρῶς μειωμέναι).

Διαδρομαὶ τελεφερίκ 4X30 δραχ.

120

Ἀναβάσεις μὲ ἀναβατόριον 15X20 δραχ.

150

Καὶ κατὰ χιονοδρόμον

270

==

"Ητοι, ἐν συνόλῳ, διὰ τὴν περίοδον ἐνὸς χειμῶνος $270 \times 3.200 = 850.000$ δρχ. Τὸ ἀπομένον ὑπόλοιπον μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ 1.100.000 δραχ. πρέπει νὰ ἔξασφαλισθῇ ἀπὸ τοὺς ἐπισκέπτας τοῦ Σαββατοκύριακου καὶ τοῦ θέρους. Ἡ χρησιμοποίησις δημως τοῦ ἀνα-
βατορίου ως αἱώρας πρὸς τὴν Πλόσκαν κατὰ τὸ θέρος θὰ ἀπαιτήσῃ μίαν πρόσθετον δα-
πάνην 500.000 δραχμῶν.

Προφανῶς μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ προβλέψω ἐὰν θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ ἔξευρεθῇ αὐ-
τὴ ἡ πελατεία τῶν 3.200 χιονοδρόμων δι' ἔκαστον χειμῶνα, οἱ ὅποιοι θὰ θελήσουν νὰ πε-
ράσουν μίαν ἑβδομάδα εἰς τὸ ἀλπικὸν περιβάλλον τῆς Κοιλάδος τῶν Λιμνῶν. Θὰ ἐπρεπε

νὰ διαθέσωμεν κατ' ἀρχὴν σημαντικὸν τμῆμα τοῦ προϋπολογισμού διὰ τὴν προπαγάνδαν καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν ὄργανωσιν λεσχῶν σκὶ τῆς νεότητος, δηλαδὴ νὰ διαμορφώσωμεν πελατείαν μὲ τὴν διάδοσιν εἰς τὸν λαὸν τῶν χειμερινῶν σπόρ.

Ἐσχημάτισα τὴν πεποίθησιν ἀπὸ προσωπικάς μου ἐπιτοπίους παρατηρήσεις, ὅτι μετ' ὄλιγον θὰ δύναται τις ἐπίσης νὰ ὑπολογίζῃ ἐπὶ ὠρισμένου ἀριθμοῦ πελατῶν ἀπὸ τὴν πέριξ περιοχὴν ('Ιωάννινα — Κόνιτσα), ποὺ θὰ ἥθελαν νὰ ἔλθουν διὰ χιονοδρομίας τὰ Σαβατοκυριακά των καὶ νὰ χρισιμοποιήσουν τὸ νέον αὐτὸ ἄνετον μέσον μεταφορᾶς εἰς τὴν χιονοσκεπῆ ἐπιφάνειαν. Ἐξ ἀλλού, θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ τονίσω ἐκ νέου τὴν μεγάλην σημασίαν, τὴν ὅποιαν θὰ ἔχῃ διὰ τὸ ζήτημά μας ἐὰν ἐνδιαφερθῆ δι' αὐτὸ δ 'Ελληνικός Στρατός.

14. "Ἐχων ὑπ' ὄψιν μου τοὺς προαναφερθέντας ἀριθμοὺς διερωτῶμαι μήπως τὸ τελεφερικὸν αὐτὸ τῶν 7 ἑκ. δραχμῶν εἶναι ὑπερβολικὸν προκειμένου διὰ ξεκίνημα ἀπὸ τὸ μηδέν. Μήπως θὰ ἥτο προτιμότερον νὰ ἀρχίσῃ τις μὲ τὴν ἐγκατάστασιν ἐνὸς μικροτέρου τελεφερικοῦ αὐτὸ τῶν 7 ἑκ. δραχμῶν εἶναι ὑπερβολικὸν προκειμένου διὰ ξεκίνημα ἀπὸ τὸ μηδέν. Σεως θὰ περιωρίζοντο εἰς τὸ 1)3 τοῦ προηγουμένου; Καὶ εἰς περίπτωσιν εύνοϊκῆς ἐξελίξεως, θὰ ἥτο πολὺ εὔκολος ἡ ἀντικατάστασίς του μὲ ἄλλην μεγαλυτέραν μονάδα. Μὲ τὴν σκέψιν αὐτὴν σᾶς παρουσιάζω τὴν κατωτέρω πρότασιν μὲ ὀλιγωτέρας δαπάνας:

Δρόμος εἰς Παναγίαν Στομότισσας	δραχ.	2	έκ. ἀμετάβλητον
Τελεφερικὸν μικροτέρου μεγέθους	»	2	»
Ξενοδοχείον εἰς Παναγίαν Στομότισσας		—	καταργεῖται
Καταφύγιον, πανδοχείον νεότητος	»	0,5	»
Μικρὸν ἀναβατόριον τύπου «TRAINER»	»	0,5	»
Γενικὸν Σύνολον		»	6 »

ἐκ τῶν ὅποιων 2,5 ἑκ. ἐμπίπτουν εἰς ἀπόσβεσιν πρὸς 12%, ἥτοι 300.000 δραχ. ἐτησίως.

Πάντως, ὅμως, ἐφ' ὅσον δὲν ἥθελε κριθῆ ἐφικτὴ ἀκόμη ἡ πραγματοποίησις οὔτε τοῦ μεγάλου οὔτε τοῦ μικροῦ προγράμματος, ἐπιβάλλεται νὰ τεθῆ ἀμέσως ἐπὶ τὸ ἔργον τὸ πρόγραμμα παρατηρήσεων, ὡς ἀπαραίτητον. Αἱ πληροφορίαι, αἱ ὅποιαι θὰ συλλεγοῦν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ μᾶς παράσχουν θάττον ἢ βράδιον πολύτιμον στήριγμα διὰ πάσαν τουριστικὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὸν ὁρεινὸν ὅγκον τῆς Τύμφης.

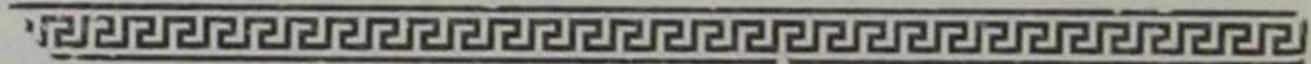
Ε'. ΆΛΛΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ

15. Τὸ χωρίον Βραδέτον εἶναι ἀπομονωμένον ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ τοὺς αὐτοκινητοδόμους ἀπὸ τὴν μίαν μὲ τὴν βαθειὰ χαράδρα τοῦ Βίκου καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην ἀπὸ ἕνα πλάγιον λαιμὸν ἐπίσης βαθύν. Ἀμφότερα τὰ ἐμπύδια αὐτὰ θὰ ἥτο εύχερὲς νὰ ὑπερπηδηθοῦν μὲ τὴν βοήθειαν ἐνὸς τελεφερικοῦ.

Ἡ χαράδρα τοῦ Βίκου, ἀρχομένη ἀπὸ θέσεως εύρισκομένης ὑψηλότερον τοῦ χωρίου Μονοδένδρι, θὰ ἀπαιτήσῃ τελεφερικὸν μήκους 1.200 μ., τοῦ ὅποιου τὰ δύο ἄκρα στηρίζεως θὰ ἥσαν σχεδὸν εἰς τὴν αὐτὴν ὑψομετρικὴν στάθμην. Ἡ ἄφιξις πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ Βραδέτου εύρισκεται 600—800 μ. ἀπὸ τοῦ χωρίου οὐσιαστικὰ δὲ ἐπὶ τῆς ίδιας στάθμης. Ἡ ἐγκατάστασις τελεφερικοῦ εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν προϋποθέτει ὅμως τὴν κατασκευὴν 2 δρόμων ἑκάστου μήκους 600—800 μ. Ἄλλ' ὁ δρόμος πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ Μονοδενδρίου πρόκειται οὕτως ἢ ἄλλως νὰ κατασκευασθῇ ὡς δρόμος τουριστικός, διὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν προσπέλασιν τῶν τουριστῶν εἰς τὴν χαράδραν τοῦ Βίκου.

Τὸ δεύτερον τελεφερικὸν φαίνεται εὐκολώτερον. Ἡ ἀφετηρία τοποθετεῖται εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ χωρίου Καπέσοβον, ἢ ἄφιξις πάλιν ἐντὸς τοῦ χωρίου Βραδέτον. Ἐχει τὸ αὐτὸ περίπου μήκος τῶν 1.200 μ. καὶ μίαν ὑψομετρικὴν διαφορὰν τῶν δύο ἄκρων στηρίζεως του 200 μ. περίπου. Ἄλλωστε μία κάποια ὑψομετρικὴ διαφορὰ στάθμης εἶναι πάντοτε ἐπιθυμητὴ διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὁρίζοντιώσεως ἢ μηχανὴ εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ἀναβιβάσῃ ταυτοχρόνως καὶ τοὺς 2 θαλάμους πρὸς τὸ τέρμα τῆς διαδρομῆς.

Παρὰ τὰς διαπιστώσεις αὐτάς, πρέπει νὰ δοθῆ προτεραιότης, κατὰ τὴν γνώμην μου, εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Μονοδενδρίου ὅπου τὸ τελεφερικό, ὅχι μόνον θὰ ἀνταποκριθῆ εἰς πάντας ἀνάγκην, ἀλλὰ προσφέρει καὶ μίαν τουριστικὴν ἀξιοποίησιν: τὸ πέρασμα τοῦ Βίκου. Ἐνῶ ἡ ἔνωσις Καπέσοβον — Βραδέτον δὲν θὰ συχνάζεται εἰμὴ μόνον ἀπὸ ἄτομα τῆς ίδιας περιοχῆς. Ἡ τιμὴ τοῦ τελεφερικοῦ αὐτοῦ θὰ προσδιορισθῇ ἐπισῆς ἀπὸ τὴν δυναμικότητά του καὶ τὰς ἀνέσεις, αἱ ὅποιαι θὰ κριθοῦν ἀπαραίτητοι διὰ τουρίστας. Ἐχω τὴν γνώμην, ὅτι δύναται τις νὰ περιορισθῇ εἰς θαλάμους 4—6 καθημένων καὶ ταχύτητα 4' πρᾶγμα δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ μὲ μίαν ἀρχικὴν δαπάνην 2 ἑκατ. δραχμῶν. Ἡ πρόσδεσις ἐνὸς ἀγωγοῦ ὕδατος μικρᾶς διαμέτρου (1—2') εἰς τὸ καλώδιον φορέα φαίνεται δυνατή, εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως αὐτὴν πρέπει νὰ προβλεφθῇ εἰς τοὺς στατικοὺς

Μάης

(Στὸν κύκλο τοῦ χρόνου)

Τοῦ κ. ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

‘Ο Μάης στὰ παιδικά μας χρόνια, ήταν ό μήνας τῆς ἀπελευθέρωσής μας. ’Απ’ τὴν Πρωτομαγιὰ κι ὅλας, φαίνονται ή ἔκκρηξη

Χαράματα, πρὶν καλὰ — καλὰ σκάση ἡ αύγή, πεταγόμαστε ἀπ’ τὰ παράθυρα, κι ἀπ’ τὶς μάντρες σὰν κλέφτες, κι’ ἀλαφιασμένοι τρέχαμε στὶς γειτονιές,

σπίτι μὲ σπίτι, γιὰ νὰ συρματαμπαρώσουμε τὶς ξένες ἐξώπορτες. Καμιὰ φορά κουβαλούσαμε μαζί μας κι ἓνα σωρὸ ἀπίθανα σύνεργα, τανάλιες, σκεπάρνια, κατσαβίδια, γιὰ νάναι τὸ κλείσιμο πιὸ σίγουρο. Κι ὅταν ό σκοπός μας πετύχαινε (γιατὶ δὲν πετύχαινε πάντοτε, εἴτε ἀπὸ ἔλλειψη κρυκέλλας, εἴτε γιατὶ

ὑπολογισμούς. Τὸ ἐν λόγῳ τελεφερὶκ θὰ πραγματοποιῆ καθ’ ὥραν 10 διαδρομάς, ἢτοι θὰ μεταφέρῃ πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν (10X6) 60 πρόσωπα, μὲ κατανάλωσιν 40—60 KW. Φυσικά, ἀν συμπέσῃ ἡ ἄφιξις δύο ὁχημάτων πλήρων μὲ τουρίστας ἡ δυναμικότης αὐτὴ θὰ εἰναι ἀνεπαρκής. ’Έχομεν δῆμος τονίσει ὅτι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ δυναμικοῦ τῆς ἐγκαταστάσεως δέον νὰ ληφθῇ ὡς βάσις ἡ κίνησις κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς μεγαλυτέρας ἀπασχολήσεως. ’Άλλὰ μετὰ πόσα ἔτη; Δὲν θὰ ἥτο προτιμότερον νὰ καθορίσωμεν τὴν δυναμικότητα τοῦ τελεφερὶκ, σύμφωνα μὲ τὰ σημερινὰ διαθέσιμα μέσα; Διὰ τὴν σύνταξιν μιᾶς ἀμέσου συγγραφῆς ὑποχρεώσεων πρὸς ἀποδοχὴν προσφορῶν, ἀρκοῦν τὰ ἀκόλουθα στοιχεῖα:

- α) Ὁριζοντία καὶ κάθετος ἀπόστασις τῶν δύο σημείων ἀντιστηρίξεως,
- β) Λεπτομερῆς τοπογραφικῆς ἀποτύπωσις τῶν δύο σημείων στηρίξεως μὲ τὰ σχετικὰ ὁρόσημα εἰς κλίμακα 1:100,
- γ) Ἐνδείξεις περὶ τῆς φύσεως τοῦ ἑδάφους, τοῦ βράχου καὶ τῆς συνθέσεώς του.

16. Εἰς Ἐλβετίαν διαθέτομεν μίαν τεχνικὴν κατασκευῆς τελεφερὶκ πολὺ ἀπλῶν, ἀλλὰ ταύτοχρονα μεγάλης ἀσφαλείας. Αἱ κατασκευαὶ αὐταὶ προορίζονται διὰ νὰ ἐξυπηρετήσουν τοὺς οἰκισμοὺς τῶν ὑψηλῶν ὄρέων καὶ ἐμφανίζουν ἐλάχιστον τουριστικὸν ἐνδιαφέρον. Κυρίως ἀποσκοποῦν τὴν μεταφορὰν τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων, τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς κλπ. Βλέπω πολλὰς δυνατότητας προτιμήσεως τῶν κατασκευῶν αὐτῶν διὰ τὴν περιοχὴν Ζαγορίου καὶ συγκεκριμένως διὰ τὰς ἔξης περιπτώσεις:

—Τὴν σύνδεσιν τῶν δύο ἡμίσεων τοῦ Παπίγκου, ὅπου δῆμος εἴμεθα πολὺ ἀργά, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ σχετικὸς δρόμος εύρισκεται ἥδη ὑπὸ κατασκευήν.

—Τὴν σύνδεσιν μεταξὺ Κλειδωνιᾶς πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ τοῦ δρόμου εἰς τὸ σημεῖον μεταξὺ τῆς γεφύρας τοῦ Βοϊδομάτη καὶ Κονίτσης — Καπέσοβον — Βραδέτον καὶ ἐνδεχομένως Μονοδένδρι — Χαράδρα Βίκου.

Θὰ ἥτο χρήσιμον νὰ ἐπιλέξωμεν μίαν τυπικὴν περίπτωσιν καὶ νὰ ἀποτυπώσωμεν μίαν κατὰ μῆκος τομὴν ὑπὸ κλίμακα 1:1.000 καὶ νὰ ζητήσωμεν προσφορὰς τῶν ἐνδιαφερομένων οἰκων ἐπὶ τῆς βάσει στοιχειώδους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων.

17. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ μᾶς διαφεύγῃ, ὅτι ἡ αὔξησις τῆς ἀσφαλείας καὶ τῶν ἀνεσεων ἐνὸς τελεφερὶκ εἶναι πάντοτε συνδεδεμένη μὲ πλείστους δῆμους πολυπλόκους παραγοντας. Μία μόνον ἀπλῆ μηχανὴ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιβλέπεται καὶ διευθύνεται ἀπὸ τὸν τοπικὸν τεχνίτην, χωρὶς τὴν ἀνάγκην συχνῆς παρεμβάσεως τοῦ εἰς Ἀθήνας ἢ Παρισίους διαμένοντος εἰδικοῦ: Καὶ μᾶς παρέχει οὕτω τὴν ἐγγύησιν δημαρχῆς ἐκμεταλλεύσεως πλήρους ἀσφαλείας. Οὔτε ἡ τιμὴ τοῦ τελεφερὶκ οὔτε ὁ ἐκσυγχρονισμὸς του οὔτε ἡ τεχνικὴ του τελειοποίησις προσδιορίζουν τὸν βαθμὸν ἀσφαλείας του, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὸ προσωπικὸν του. Ἡ καλὴ διεύθυνσις καὶ ἐπίβλεψις τοῦ τελεφερὶκ εἶναι ὑπόθεσις αἰσθήματος εὐθύνης, χαρακτῆρος, συνηθείας καὶ μερίμνης διὰ τὸ ὑλικόν. Ἡ ἐντύπωσίς μου εἶναι ὅτι ὁ δρεινὸς πληθυσμὸς τῆς Ἡπείρου ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ τὰ πλεονεκτήματα αὐτά, ὥστε νὰ ἔξασφαλισθῇ τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα.

μᾶς ἀνάμενε πίσω ἀπ' τὴν πόρτα κρυμμένος ὁ νοικοκύρης, κραδαίνοντας μιὰ πελώρια τζουμάκια, κι' ὅπου φύγει - φύγει), καταϊκανοποιημένοι καὶ χορτάτοι ἀπὸ μιὰ ἐνστικτώδικη ἄγρια χαρά, ἀνηφορίζαμε πρὸς τὸ Μέγα Μάρμαρο, ἢ τὰ Πλατάνια, ὅπου ἀνταμώναμε τὶς παρέες μας, κι' ὅλοι μαζὶ ἀπὸ κεῖ τραβούσαμε γραμμὴ γιὰ τὸ βουνό.

Μικρότεροι, δὲν βαστοῦσαν τὰ πόδια μας καὶ φθάναμε μέχρι «στοῦ Κούκου τ' ἄλογο» ἢ καὶ λίγο πιὸ πάνω. Ἀργότερα, μεγαλύτεροι, τραβούσαμε μακρύτερα. Καβαλούσαμε τὴν Τύμφη καὶ φθάναμε στὴν Καρουτιά, στὴν Τραπεζίτσα, στὸ Παλιομονάστηρο. Ἡταν γιὰ μᾶς αὐτὴ ἡ πρωϊνὴ ἀνηφορικὴ πορεία μέσ' στὸ νοτισμένο ἀπὸ τὴν ύγρὴ κατάγλυκη νύχτα, δάσος, μὲ τὶς χιλιάδες ἀρώματα τῶν ἀπίθανων μικρῶν λουλουδιῶν, καὶ τὴν οὐράνια συμφωνία τῶν ἀγουροξυπνημένων πουλιῶν, μιὰ πορεία ἀπελευθέρωσης, ποὺ τὴν ἐπαναλαμβάναμε κάθε χρόνο, τὶς περισσότερες φορὲς χωρὶς ἀντικειμενικὸ σκοπό, μόνο καὶ μόνο, γιὰ νὰ κατανικήσουμε τὸν ὄγκο τῆς Τύμφης, αὐτὸν ποὺ ὅλο τὸ χρόνο ἔπεφτε ἀπὸ πάνω μας σὰν μποσμὰς καὶ μᾶς βάραινε κυριαρχικά. Στὴν πραγματικότητα, δὲν ἦταν ποτὲ ἀνάγκη νὰ προχωρήσουμε τόσο πολύ, ἀφοῦ τὰ λουλούδια ποὺ ἀναζητούσαμε, τὰ βρίσκαμε πιὸ κάτω. Κι' ἦταν τότε τὸ κουρὶ γιομάτο ἀπὸ ἀπήγανο ποὺ τὸν χρησιμοποιοῦσαν οἱ μητέρες μας, γιὰ νὰ διώξουν — νὰ ξορκίσουν — τὸ σκόρο καὶ τ' ἄλλα ζωίφια, ἀπ' τὸ ἀγιόκλημα, ἀπὸ συνάπια, μάηδες καὶ παπιοπόδαρα. Κι' ἀπὸ λογῆς λογῆς ἄλλα μικρολούλουδα, μὲ τὰ ὄποια στολίζαμε τὰ στεφάνια μας...

Τὸ περίεργο, ἦταν, πῶς ὅταν φτάναμε, κατάκοποι πλέον, στὸ τέρμα τῆς ἐκδρομῆς μας, συναντούσαμε σχεδὸν πάντοτε φτασμένους ἀπὸ ὥρα ἐκεῖ καὶ ἔτοιμους νὰ γυρίσουν, μ' ἀγκαλιὰ τὰ λουλούδια, κάτι ὥραίους μονήρεις τύπους, ποὺ ἔχει σὲ κάθε ἐποχὴ τὸ Κόνιτσα, μισοκυνηγοὺς καὶ μισοπερπατάρηδες, ποὺ ἀσφαλῶς θάχαν ξεκινήσει τὰ ἔφτὰ μεσάνυχτα, γιὰ νὰ βρεθοῦν πρῶτοι στὸ κουρὶ

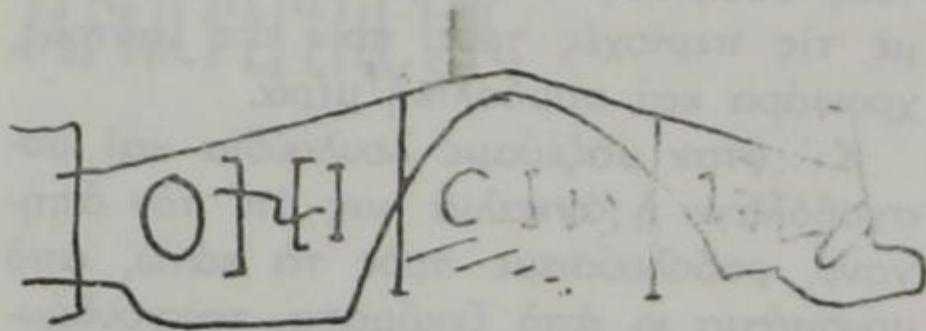
— πρῶτοι στὴν κορφὴ — πρῶτοι στὸ τέρμα, κι αὐτό, γιατὶ δὲν ἀνέχονταν ἐμᾶς τοὺς βέβηλους ἐπισκέφτες, νὰ πατήσουμε τὶς περιοχές τους πρὶν ἀπ' αὐτούς, χρονιάρα καὶ συμβολικὴ μέρα.

Κι' ὅταν μαζεύαμε λουλούδια καὶ μοσχοβόλαγε ἡ ἀγκαλιά μας ἀπ' τὸν ἀπήγανο, ροβολούσαμε πρὸς τὰ κάτω, ἀπὸ μονοπάτια κι ἀπὸ ξεκόματα, τραγουδώντας τραγούδια τοῦ Μάη, μὲ διάθεση ν' ἀπλωθῆ ἡ φωνή μας, μιὰ φωνὴ πούμοιαζε περισσότερο μὲ κραυγὴ λεφτεριάς τοῦ πρωτόγονου ἀνθρώπου, κάτω στὴν ἀκόμα πνιγμένη στὸν ἵσκιο καὶ στὴν ἀχλὴ Κόνιτσα. Κι ἦταν αὐτὰ τὰ τραγούδια μας διάφορα κατὰ καιροὺς ποὺ μαθαίναμε στὸ σχολειό, ἢ ἔφταναν ἵσαμε τὸν καιρό μας μὲ τὴν ντόπια παράδοση. «Μᾶς ἥρθ' ὁ Μάης ἀσπροντυμένος καὶ ἀνθισμένος, ροδ' ἀνθηρά. Οἱ πεταλοῦδες μετ' ἄνθη σμίγουν, πετοῦν κι' ἀνοίγουν χρυσὰ φτερά. . . . .», ἢ ὁ «Μάης ἥρθεν ἔφτασε, ἐμπρὸς βῆμα ταχύ, νὰ τὸν πποῦπαντήσουμε παιδιὰ στὴν ἔξοχή . . . . .».

«Ἄλλοι, μεγαλύτεροι ἀπὸ μᾶς, σταυροπόδι καθισμένοι στὰ ξέφωτα, τραγουδοῦσαν σὲ ἥχο βαρύ, τραγούδια μακρόσυρτα τοῦ παλιοῦ καιροῦ, ποῦταν μᾶλλον νοσταλγίες γιὰ κάτι πούφυγε «Τώρα Μαγιά, τώρα δροσιά, ἀνοίγουν τὰ λουλούδια. Τώρα φουντώνουν τὰ κλαριά καὶ κλειοῦν τὰ μονοπάτια. Τώρα κι ὁ ξένος βούλεται νὰ πάη στὴν Καλή του...»

Κι' ὅταν φτάναμε στὴν Κόνιτσα, κάναμε πῶς δὲν ξέραμε, πῶς δὲν ἀκούσαμε, πῶς δὲν εἶδαμε, σὰν βλέπαμε τοὺς ἀργοξυπνημένους νὰ πετάγονται ἀπ' τὶς μάντρες, ἢ νὰ παρακαλοῦν τοὺς γείτονες ν' ἀνοίξουν τὴν συρματοαμπαρωμένη πόρτα τους.

Μὲ τὸν Μάη, ὁ καιρὸς πήγαινε καλά. Χωρὶς νὰ λείπουν οἱ ξαφνικὲς καταιγίδες ἢ καὶ καμμιὰ φορὰ τὸ χαλάζι. Τότε ὅλοι λέγαμε «Στὸν καταραμένο τόπο, τὸ Μάη μῆνα βρέχει» ἢ «Οντ' ἀπρεπε δὲν ἔβρεχε καὶ τὸ Μάη χαλαζιώνει». Κι' ἔπιανε μιὰ ψυχωύλα ποὺ μᾶς τρυποῦσε τὰ κόκκαλα αἱ ἔκανε τὶς μανάδες μας, νὰ μᾶς ἀκολουθοῦν μὲ τὰ σακκάκια λέγοντας: «Μή βγάλης μήτε μπάλωμα, πρὶν βγῆ ὁ Μάης

’Αναγνωστοπούλειος

Γεωργική Σχολή

Τοῦ κ. ΑΝ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Ἐπειδὴ τόσος θόρυβος, καὶ προφορικῶς καὶ διὰ τοῦ τύπου, καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ προσφάτως ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ «ΚΩΝΙΤΣΑ», δημιουργήθηκε γύρω ἀπὸ αὐτὸ τὸ ίδρυμα καὶ ἄλλοι μὲν ἐκ τῶν Κονιτσιωτῶν ἔζητησαν τὴν κατάργησιν καὶ μετατροπὴν τῆς Σχολῆς εἰς κλασσικὸν Γυμνάσιον - Λύκειον, ἄλλοι δὲ εἰς κατωτέραν Γεωπονικὴν ἢ Δασικὴν Σχολὴν κλπ., ἀπεφασίσαμε καὶ ἡμεῖς νὰ κάνωμεν μίαν μικρὰν σχετικὴν ἔρευναν γύρω ἀπὸ τὸ ἀναφυὲν ζήτημα καὶ ἵνα φέρωμεν εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, τόσον τὴν ιστορίαν τῆς Σχολῆς ἐν περιλήψει, ὅσον καὶ διάφορα ἄλλα στατιστικὰ καὶ λοιπὰ περὶ αὐτῆν στοιχεία. Καὶ πρὸς τοῦτο ἐπεσκέφθημεν τὴν Σχολὴν καὶ συνομιλήσαμεν ἐπ’ ἀρκετὸν μὲ τὸν διευθυντὴν αὐτῆς κ. Νικ. Τζόραν, ὅστις μᾶς ἐδέχθη προθύμως καὶ ἀπήντησεν εύχαριστως εἰς ὅλας τὰς ἐρωτήσεις μας. Προτοῦ ἐκθέσωμεν ὅμως τὰ

μήνας». Ποὺ νὰ τολμήσουμε νὰ ποῦμε ὅχι, ποὺ μᾶς περιλούζανε μὲ τὸ «ὅξου καὶ ξε-ό σου» ἢ «πίκα ποὺ σὲ βάρεσε.....» Γάμοι δὲν γίνονται τὸ Μάη, γιὰ νὰ μὴ μαγέψουν—κομποδέσουν—τὸ γαμπρὸ καὶ χωειαζόταν ἔπειτα ὀλόκληρη ἱεροτελεστία γιὰ νὰ ξεκουμποδεθῇ. Ἀλλοι, βέβαια, λέγαν πώς δὲν γίνονταν τὸ Μάη γάμος γιατὶ τὸ Μάη παντρεύονται τὰ γαϊδούρια. Ἀλλὰ τὸ πράγμα φαίνεται ἀκόμη παλιότερο, ποῦμεινε σὲ μᾶς ἀπὸ τοὺς ρωμαϊκοὺς χρόνους, μιὰ κι ὁ Μάης μήνας, ἥταν ὁ μήνας τῶν νεκρῶν. Μήνας τοῦ πένθους.

Στὶς γειτονίες ἐμεῖς βγαίναμε καὶ παίζαμε «Καλόγερο», «Τσολέγκα» ἢ «λομάδες στοφίτσο», κόβοντας τὰ κουμπιὰ τῶν σακκακιῶν μας, χωρὶς νὰ λογαριάζουμε ὅτι αὐτὸ θὰ μποροῦσε νὰ μᾶς στοιχίχη ἐνα γερὸ μπερτάκι (ἐν Ἰορδάνη τὸ λέγαμε τότε) τὸ βράδυ στὸ σπίτι.

Κι’ ἔτσι ἔκει ἀχολογοῦσαν μέχρι ἀργὰ τὴ νύχτα, τὰ τραγούδια μας, τὰ τσακώματά μας «ὅλοι - ὅλοι ἀντάμα κι ὁ ψωριά-

τῆς ἐρεύνης μας ἃς ἀναδράμωμεν ὀλίγον εἰς τὸ παρελθόν καὶ ἃς ἀναφερθῶμεν εἰς τὰ τῆς ίδρυσεως καὶ προπολεμικῆς λειτουργίας τῆς.

Ο ἀείμνηστος ἐκ παπίγκου μέγας εὔεργέτης Μιχαὴλ ’Αναγνωστόπουλος, εἰς τὴν συντάχνεισαν κατὰ τὴν 20ήν Φεβρουαρίου διαθήκην του γράφει ὅτι κληροδοτεῖ τὰ 5)6 ἐκ τοῦ καθαροῦ εστιοδήματος (τόκου) ἐξ ὡρισμένου κεφαλαίου τῆς περιουσίας του «πρὸς συντήρησιν ‘Ελληνικῆς Σχολῆς ἀνωτάτης ἐφ’ ὅσον θὰ ΕΠΙΤΡΕΠΩΣ ΙΝ αἱ περιστάσεις. Εἰ δυνατὸν δὲ τὸ Σχολεῖον τοῦτο νὰ εἶναι παρόμοιον πρὸς τὰ ἀριστα Γερμανικὰ Γυμνάσια. Νὰ ίδρυθῃ δὲ τὸ Σχολεῖον τοῦτο εἴτε ἐν Κονίτσῃ, εἴτε ἐν Ἰωαννίνοις, εἴτε ἐν τινὶ πόλει τῆς Ήπείρου πρὸς δυσμὰς τῶν Ἰωαννινῶν κειμένη».

Ἐπειδὴ, ὅμως, ὑπῆρχε Γυμνάσιον εἰς Ἰωαννινα, καὶ ἀρκετὰ Σχολαρχεῖα εἰς τὰς Ἐπαρχίας, ἐθεωρήθη καλὸν καὶ σκόπιμον ἀπὸ

ρης χώρια, περαπατάει στὴ χώρα καὶ στὴν παραχώρα...» κι οἱ τζαμπούνες μας. Ἡταν οἱ τζαμπούνες, σφυρίχτρες φτιαγμένες ἀπὸφρέσκο ξύλο κουτσουπιάς, ἀποφλοιωμένες, μὲ τὸ ρυθμικὸ χτύπημα ἐνὸς ἄλλου ξύλου καὶ τὸ συνεχὲς σάλιωμα, ποὺ συνοδεύοταν ἀπὸ τὴν μαγικὴ ρήση «τζάμπτζάμπ τζαμπούνα, πιές νερὸ καὶ μπούνα». Μέσα σ’ αὐτὸ τὸ πανδαιμόνιο, ἔβγαιναν στὴ γειτονιὰ νὰ ξεκρούξουν κι οἱ μανάδες μὲ τὰ νεογέννητα —αὐτὰ ποὺ ὁ Χειμώνας δὲν τάφησε νὰ ίδουν τὸν ἥλιο — κι ὅλοι τότε μαζευόμαστε γύρω τους, καὶ θέλαμε νὰ τὰ κάνουμε νὰ γελάσουν, γιατὶ πραγματικὰ ἥταν χαρὰ Θεοῦ ἔνα παιδικὸ χαμόγελο. Κι’ ἄλλοι κάναμε τὸ «Κούκου», κι ἄλλοι τὸ γαργαλούσαμε στὸ λαιμό, ἀνεβαίνοντας ἐκεῖ, μὲ τὸ πατροπαράδοτο «τσίμ - τσίμ τὸ λεφτό, τὸ λεφτὸ τὸ τραγανὸ - Πάει ἡ μπάμπου γιὰ φλωριά, γιὰ φλωριὰ τοῦ Βασιλιά, τύρου - τύρου - τύρου».....

“Ωμορφα χρόνια. Ξέγνιαστη ζωή. Ποὺ δὲν θὰ ξαναρθῇ γιὰ μᾶς. Ποτὲ πειά!!

Ίωάν. Παρμενίδην καὶ λοιποὺς πληρεξουσίους τοὺς ἀειμνήστους Μητροπολίτην Σπυρίδωνα, νὰ ἴδρυθῃ εἰς Κόνιτσαν Γεωργικὴ Σχολὴ καὶ ὅχι Γυμνάσιον, ὅπως καὶ ἐγένετο. Κατ' ἀρχὰς — ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀκόμη — ἀπεφασίσθη νὰ ἀνεγερθῇ ἡ Σχολὴ εἰς τὴν τοποθεσίαν Πλατάνια ὑπεράνω τῆς οΚνίτσης, καὶ περὶ τὸ ἔτος 1909—1910 ἥρχισαν καὶ αἱ προεργασίαι. Εύτυχῶς, ὅμως, ἀργότερον ἐγκατελεῖ- φθη ἐκείνη ἡ τοποθεσία ὡς ἀκατάλληλος — καὶ πράγματι ἦταν — καὶ περὶ τὸ 1915 ἀπεφασίσθη ὄριστικῶς ἡ ἀνεγερσίς τῆς εἰς τὴν σημερινήν της θέσιν. Ἐτέθη δὲ ὁ θεμέλιος λιθος, κατόπιν ἐπισήμου τελετῆς τὴν 21 - 6 - 1920. Ἡ ἀποπεράτωσίς της ὅμως ἐγένετο κατὰ τὸ 1924, καὶ τὸ ἐπόμενον σχολικὸν ἔτος 1925—26 ἥρχισε νὰ λειτουργῇ μὲ διευθυντὴν τὸν Δημήτριον Παντελιάν καὶ μὲ δέκα ἀρχικῶς μαθητάς, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸ δεύτερον Σχολικὸν ἔτος ηὔξηθησαν εἰς 18 καὶ κατὰ τὸ τρίτον 1927—28 εἰς 39.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1929, ἀναχωρήσαντος τοῦ Δημ. Παντελιά, ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς Σχολῆς ὁ Κωνσταντίνος Γεωργιάδης, ὁ ὅποιος καὶ τὴν ἐκράτησε μέχρι τοῦ ἔτους 1941, ὅπότε διεκόπη ἡ λειτουργία τῆς ἐπιταχθέντων τῶν κτίριων τῆς ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν καὶ Γερμανῶν κατακτητῶν, καὶ ὑπὸ τῶν ἀνταρτῶν τοῦ ΕΛΑΣ.

Γεωπόνοι (καθηγηταὶ) τῆς Σχολῆς, πλὴν τῶν μνημονευθέντων δύο διευθυντῶν, διετέλεσαν καὶ οἱ Μάνθος Μέντζος, Δημ. Μπιζακίδης, Ἐμμαν. Παπαδόπουλος, Σπυρ. Δριγκόπουλος καὶ Μακρῆς. Ἐκπαιδευτικοὶ δὲ οἱ Νικ. Παπακώστας (συνταξιούχος), Φώτ. Κοντοπάνος, Ἀθαν. Μέντζος, Νικ. Βραδῆς καὶ Ίωάν. Ζαΐμης.

Τὴν 28 - 3 - 1937 μετεφέρθησαν ἀπὸ τὴν Ρουμανίαν, ὅπου εἶχε ἀποβιώσει καὶ ἐνεταφιάσθησαν πλησίον τῆς Σχολῆς καὶ τὰ ὀστᾶ τοῦ ἀειμνήστου Μιχαὴλ Ἀναγνωστοπούλου καὶ εἰς τὴν τελεταήν παρέστησαν, ἐκτὸς βεβαίως ἀπὸ τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς κατοίκους τῆς Κονίτσης, καὶ οἱ δύο ἐπιζώντες πληρεξούσιοι (ὁ Ίωάν. Παρμενίδης εἶχε ἀποβιώσει πρὸ ἔτους περίπου) τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης Ἀλέξ. Γάλλης καὶ Φίλιππος Δραγούμης.

Διαχειρίσται δὲ τῆς Σχολῆς διετέλεσαν κατὰ σειρὰν οἱ Ίωάν. Δόβας, Δημ. Σκορδᾶς, Καλαφάτης, Γεώργ. Βραδῆς καὶ Κων. Τσιμῆς μέχρι τοῦ 1940—41 καὶ μεταπολεμικῶς ὁ καὶ νῦν διατελῶν κ. Ίωάν. Γ. Γουσγούνης.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τὰ κτίρια τῆς Σχολῆς ἐπιταχθέντα ἔχρησιμοποιήθησαν ἀρχικῶς 1946—47 ὑπὸ τοῦ κράτους ὡς παιδιούπολις καὶ ἀργότερον μέχρι τοῦ 1950—51 ὡς Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον. Κατόπιν δὲ δι' ἐνεργειῶν τῶν πληρεξουσίων ἀπεδεσμεύθησαν καὶ παρεδόθησαν εἰς οὐχὶ καὶ καλὴν κατάστασιν εἰς τὸν ἀφιχθέντα (διορισθέντα) διευθυντὴν γεωπόνον κ. Δημήτριον Παπαδόπουλον, ὅστις παρέμεινε διευθύνων τὴν Σχολὴν μέχρι τὰ μέ-

σα τοῦ ἔτους 1965. Επηκολούθησαν ἐπισκευαὶ καὶ μόλις κατὰ τὸ ἔτος 1954 κατωρθώθη ὁ ἐπανεξοπλισμὸς τῆς Σχολῆς καὶ ἐπανελειτούργησε μὲ 28 κατ' ἀρχὰς μαθητάς, οἱ ὅποιοι ηὔξηθησαν εἰς 42 κατὰ τὸ 1960 καὶ σήμερον φύιτοῦν περὶ τοὺς 35.

Κατὰ τὴν προπολεμικὴν ἐποχὴν εἰς τὴν Ἀναγνωστοπούλειον Σχολὴν παρετίθεντο ἂτα ἐπίσημα γεύματα πρὸ τοῦ Υπουργού, Γεν. Διευθυντὰς καὶ ἄλλους ἐπισήμους, οἱ ὅποιοι ἐπεσκεπτοῦντο τὴν Κόνιτσαν.

Ἐλαβε δὲ ἡ Σχολὴ εἰς διαγωνισμὸν τῆς Πανηπειρωτικῆς Ἐκθέσεως Ίωαννίνων τὴν 28 - 7 - 1938 δύο χρυσᾶ μετάλλια διὰ τὰ προϊόντα της καὶ χρηματικὸν βραβεῖον 400 δραχμῶν, ὅπως καὶ μεταπολεμικῶς χρυσοὺν μετάλλιον τῆς 24ης Διεθνοῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης διὰ τὸν τυρόν της γραβιέρα.

***

.Η σημερινὴ ἐπιτροπὴ τῶν ἐν Ἀμερικῇ Σχολῶν Μιχαὴλ Ἀνάγνου (ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης) ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς κ.κ. Ρόμπερτ Γκάρντενερ Πρόεδρον, Τζὼν Μπράϊαντ Ταμιαν καὶ Ἀλέξαντερ Χουῆλερ, Γουώλγουωρθ Πίλερς, Ρόμπερτ Κέναρντ καὶ οι Γαύλας Πίερς, μέλη. Πληρεξούσιοί των δὲ στὴν Ἑλλάδα εἰναι οἱ κ.κ. Φίλιππος Δραγούμης Πρόεδρος καὶ Ἀλέξ. Πάλλης μέλη δὲ οἱ κ.κ. Μουσούρος, Γερουσιανός καὶ Ἀπέργης. Τὸ δὲ διδακτικὸν πρωσπικὸν τῆς Σχολῆς ἀποτελεῖται σήμερον ἀπὸ τοὺς κ.κ. Νικόλαον Τζόραν διευθυντὴν, Αντων. Μάντζον γεωπόνον (καθηγητήν), Γεώργιον Γρέντζαν ἐκπαιδευτικόν, ἀπὸ τοὺς γεωργοτεχνίτας κ.κ. Φιλίνδρην, Πρίντζαν καὶ Τάτσην καὶ τὸν κ. Μισάκ Μιλκονιάν ξυλουργόν. Ἐχει δὲ καὶ τὸ ἀνάλογον βοηθητικὸν καὶ ὑπηρετικὸν πρωσπικόν.

Ο ἔτησιος προϋπολογισμὸς τῆς Σχολῆς ἀνέρχεται εἰς 1.800.000 περίπου δραχμῶν καὶ συνέβαλον κατὰ τὸ παρὸν Σχολικὸν ἔτος πρὸς συντήρησίν της οἱ ἔξῆς: 1) Τὸ Ἀναγνωστοπούλειον κληροδότημα δραχ. 446.000, 2) Ἡ Βασιλικὴ Πρόνοια Βορείων Ἐπαρχιῶν δραχ. 298.000, 3) Τὸ Μπάγκειον κληροδότημα δραχ. 200.000, 4) Τὸ Υπουργεῖον Γεώργιας δραχ. 50.000 καὶ 5) Ἡ ΚΑΡΕ δραχ. 30.000 εἰς τρόφιμα. Τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν συμπληροῦται ἀπὸ τὴν πώλησιν τῶν παραγομένων ὑπὸ τοῦ κτήματος προϊόντων κλπ. Οἱ μαθηταὶ δὲν καταβάλλουν οὐδὲν εἰς τὴν Σχολὴν, ἀλλὰ παρέχονται πρὸς αὐτοὺς δωρεάν, ἡ διαμονή, ἡ τροφή, ἡ ἐνδυμασία καὶ ἡ ὑπόδησις, τὰ βιβλία καὶ ἡ γραφικὴ ὑλη, τὰ ἔξοδα ψυχαγωγίας καθὼς καὶ τὰ ὀδοιπορικὰ μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς εἰς τὰς ἐστιας των. Ἀνέρχονται δὲ τὰ ἔξοδα διατροφῆς δι' ἔκαστον μαθητὴν εἰς 15 δραχμὰς ἡμερησίως.

Ἡ ὅλη ἀγροτικὴ ἔκτασις τῆς Σχολῆς ἀνέρχεται εἰς 825 στρέμματα. Ἐξ αὐτῶν τὰ 322 ἀρδευόμενα (ποτιστικὰ) εύρισκονται εἰς τὴν πεδιάδα ὅπου τὸ γνωστὸν κτῆμα της, καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἔηρικὰ χέρσα βοσκότοποι κλπ. πέριξ αὐτῆς. Παράγει δὲ σήμερον ἡ Ἀναγνωστο-

πούλειος Σχολή, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. οἰευθυντοῦ παραχωρηθέντα εἰς ήμᾶς στοιχεῖα, τὰ έξῆς κατὰ μέσον δρον προϊόντα ἐτησιως. Σιτηρὰ 25—30 χιλιάδας κιλά, ἀραβόσιτον 15 — 20 χιλ. κιλά, τριφύλλια 100 — 120 χιλ. κιλά, πεπονοειδῆ 4 — 5 χιλ. κιλά, λαχανικὰ 6 8 χιλ. κιλά, βοδάκινα 1.000 περίπου κιλά, μῆλα 4 — 5 χιλ. κιλά, σταφυλάς 2.500 περίπου κιλά, τυρὸν γραβιέρα 3 ἔως 3.500 περίπου κιλὰ καὶ φέτα 1.000 κιλά. Παράγει καὶ κρέας ἀρκετὸν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Σχολῆς καὶ πρὸς ἐκποίησιν, καθὼς καὶ ἄλλα διάφορα γεωργοκτηνοτροφικὰ προϊόντα εἰς μικροὺς πωσότητας.

Ἐχει ἡ Σχολὴ καὶ δύο αὐτοκίνητα. Ἐ: α φορτηγὸν πέντε τόννων καὶ ἕνα ἐπιβατικὸν πρὸς χρῆσιν τοῦ προσωπικοῦ. Ἐχει δύο τρακτέρ, ἔχει πλήρη μηχανικὸν γεωργικὸν ἔξοπλισμὸν καὶ πλήρες τυροκομεῖον μὲ ἅπαντα τὰ σχετικὰ μηχανήματα.

Ἡ φοίτησις τῶν μαθητῶν εἰς τὴν Σχολὴν ἡτο προπολεμικῶς τριετής, πλὴν σήμερον, μὴ ὑπαρχουσῶν τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων περιορισθῇ εἰς διετή· ἀλλὰ διδάσκεται ὅμως ἐντὸς τῆς διαρκείας τῶν δύο αὐτῶν ἐτῶν ἅπασα ἡ υλὴ, ἡ ὁποσ ἔδιδάσκετο καὶ κατὰ τὴν τριετή φοίτησιν. Τὸ σχολικὸν ἔτος ἔχει συμπιεσθῆ, ἀρχόμενον τὴν 1ην Ὀκτωβρίου καὶ λήγον τὴν 20ὴν Σεπτεμβρίου μὲ διακοπὰς μόνον ἑνὸς μηνὸς κατὰ Ἰούλιον. Διδάσκονται δὲ εἰς τοὺς μαθητὰς τὰ ἔξῆς μαθήματα: Εἰς τὴν Α' τάξιν γίνεται ἐπανάληψις ὑπὸ τοῦ δημοδιδασκάλου τῆς βασικῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως — καθ' ὅτι οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν μαθητῶν ἔχουν ἀποφοιτήσει ἐκ τοῦ δημοτικοῦ Σχολείου τούλαχιστον πρὸ διετίας — καὶ ὑπὸ τῶν γεωπόνων - καθηγητῶν παραδίδονται παραλλήλως καὶ γεωργικὰ μαθήματα· γεωργία, δενδροκομία, ζωοτεχνία, γαλακτοκομία, καὶ ἀμπελουργία. Τὸ δεύτερον ἔτος προστίθενται, τυροκομία, οἰνοποιία, μελισσοκομία, γεωργικὴ μηχανολογία, ἀγροτικὴ λογιστική, ξυλουργικὴ (προπολεμικῶς ἔδιδάσκετο καὶ ἡ οἰκοδομική,) καὶ διατηροῦνται ἐκ τοῦ προηγουμένου ἔτους τὰ μαθηματικά, αἱ ἐκθέσεις, ἡ ὑγιεινὴ καὶ ἡ ιστορία. Ἐπὶ πλέον δὲ ἅπαξ τῆς ἔβδομάδος οἱ μαθηταὶ παρακολουθοῦν κατηχητικὰ μαθήματα ὑπὸ τοῦ ιεροκήρυκος Κονίτσης πατρὸς Ἰεροθέου. Συμφώνως δὲ πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Σχολῆς ἡ ἐκπαίδευσις τῶν μαθητῶν γίνεται ὡς ἔξῆς: Τρεῖς ὥρας καθ' ἐκάστην παραδίδονται θεωρητικὰ μαθήματα εἴτε ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν εἴτε εἰς τὸ ὑπαίθρον, ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ μαθήματος καὶ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν. Γίνεται δὲ καὶ ἔξαρος πρακτικὴ ἔξασκησις τῶν μαθητῶν κάθε ἡμέραν ὑπὸ τῶν γεωργοτεχνιτῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν γεωπόνου. Οἱ μαθηταὶ χωρίζονται καθ' ὄμάνιας μικτὰς ἐκ τῆς Α' καὶ Β' τάξεως, μὲ ὑρχηγὸν μαθητὴν τῆς Β' τάξεως καὶ ἐναλλάσσονται εἰς τὰ διάφορα τμήματα π.χ. ζωοτεχνικόν, τυροκομικόν, δενδροκομικόν μεγάλης καλ-

λιεργείας, μικρῶν παραγωγικῶν ζώων, κλπ. καθ' ἐκάστην ἔβδομάδα.

**

Καὶ τώρα ἀφοῦ ἡ σχολή θημεν δι' ὀλίγων μὲ τὴν ίσοριαν καὶ λειτουργίαν τῆς Σχολῆς, καὶ ρὸς νὰ εἰσέλθωμεν καὶ εἰς τὸ κυριώτερον θέμα μας.

Ἄπειθύνομεν λοιπὸν τὰς ἔξῆς ἐρωτήσεις πρὸς τὸν κ. διευθυντήν.

— Εἶναι ἀληθές, κυρίε διευθυντά, ὅπως Ισχυρίζονται πολλοὶ συμπατριώται μας Κονίτσιωτες εἴτε ἀρθρογραφοῦντες ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ «ΚΟΝΙΤΣΑ» εἴτε ἐκφραζόμενοι δημοσίᾳ, ὅτι ἡ Ἀναγνωστοπούλειος Σχολὴ φυτοζωεῖ καὶ ὅτι εύρισκεται ἐν παρακμῇ καὶ φθίνει;

— Ἡ Σχολὴ μας, ὅπως καὶ ὅλες οἱ Γεωργικές Σχολές, ἀντιμετωπίζει δυσχερείας καὶ ἔχει ἀρκετὰ προβλήματα πρὸς ἐπίλυσιν ἀλλὰ τοῦ τοῦ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι εύρισκεται ἐν ἀποσυνθέσει καὶ φθίνει. Καὶ θὰ σᾶς τὸ ὀἀποδείξω διὰ τῶν στατιστικῶν. Ἀρχίζομεν μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν. Σήμερον ἔχομεν 35 μαθητὰς καὶ τὸ 1960 εἴχομεν 42. Ἄλλα καὶ κατὰ τὰ προπολεμικὰ ἔτη, παρ' ὅτι ὑπῆρχον τρεῖς τάξεις καὶ ὅχι δύο, ὅπως σήμερον, οἱ ἀριθμοὶ τῶν φοιτούντων ἀριθμῶν ἐκυμαίνοντο σχεδόν εἰς τὰ σημερινὰ ἐπίπεδα. Ὁπως ἔξαγεται απὸ τὰ ἀρχεῖ αμας, κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1934—35 τὸ Σχολεῖον ἐλειτούργησε μὲ δύο τάξεις καὶ εἶχε 49 μαθητάς. Τὸ ἐπόμενον ετος ἐλειτούργησε χωρὶς Α' τάξιν καὶ εἶχε 15 μαθητὰς εἰς τὴν Δευτέραν καὶ 23 εἰς τὴν Τρίτην, σύνολον 38. Κατὰ τὸ 1937—38 εἶχε 18 μαθητὰς εἰς τὴν Α' τάξιν, 19 εἰς τὴν Β' καὶ 23 εἰς τὴν Τρίτην, σύνολον 60. Καὶ, τέλος, κατὰ τὸ Σχολικὸν ἔτος 1938—39 εἶχε 21 μαθητὰς εἰς τὴν Πρώτην, 16 εἰς τὴν Δευτέραν καὶ 19 εἰς τὴν Τρίτην τάξιν, σύνολον 56. Νομίζω ὅτι δὲν ἔχομεν καὶ μεγάλην διαφοράν ἀριθμῶν. Κατάλογοι παραγωγῆς προϊόντων δυστυχῶς δὲν διεσώθησαν, ἀλλὰ ἔχομεν καταλόγους τῶν διατρεφομένων προπολεμικῶν ὑπὸ τῆς Σχολῆς ζώων πρὸς ἀντιπαραβολήν. Σήμερον ἔχομεν 30 ἀγελάδας Νέας Ὅρεσέντος γαλακτοκομικὰς καὶ 16 μόσχους καὶ μοσχίδας. Κατὰ τὸ ἔτος 1934 εἶχεν ἡ Σχολὴ μόνον ἀγελάδας καὶ 4 αροτριῶντα βόδια. Κατὰ τὸ 1936 βόδια καὶ ἀγελάδας 25. Κατὰ τὸ 1937 οκτώ βόδια. Καί, τέλος, κατὰ τὸ 1938 βόδια ἀροτριῶντα 6, ἀγελάδας 9 καὶ ταύρους ἀναπαραγωγῆς 2. Δηλαδὴ εἶχε πάντοτε ὀλιγώτερα ἀπ' ὅσα ἔχομεν σήμερον. Πρόβατα πάλιν ειχαμε περὶ τὰ 100 τὸ 1960, ἔχομεν σήμερον 85. Κατὰ τὸ 1934—35 εἶχεν ἡ Σχολὴ 56 πρόβατα καὶ 19 αἶγας. Τὸ 1936 εἶχε 50 πρόβατα καὶ 20 αἶγας. Τὸ 1937 μόνον 85 πρόβατα. Τὸ 1938 εἶχε 60 πρόβατα καὶ 14 αἶγας, ἔξ ὧν 6 καθαροσάιμους. Καὶ τέλος τὸ 1940 εἶχεν 91 αἶγοπρόβατα. Ἰδοὺ τώρα καὶ οἱ χοῖροι. Σήμερον ἔχομεν ἔξη μεγάλους ἀναπαραγωγῆς καὶ πολλὰ χοιρίδια. Κατὰ τὸ 1934—35 εἶχεν ἡ Σχολὴ 16, τὸ 1936 εἶχεν

20 καὶ τὸ 1937 μόνον 7. Ὄρνιθας σήμερον ἔχομεν 320 ύψηλῆς γραμμῆς, κατὰ τὸ 1936 εἶχεν ἡ Σχολὴ μόνον 100. Λόγω μὴ ὑπάρξεως αὐτοκινήτων, ἀρότρων (τρακτέρ) κλπ. κατὰ τὴν προπολεμικὴν ἐποχὴν εἶχον καὶ μερικά ζωαὶ υπως π.χ. κατὰ τὸ 1934—35—36 ἔξη ἄλιγα καὶ 4 ὄνους καὶ κατὰ τὸ 1938 ἐπίσης δύο ἄλιγα καὶ 2 ὄνους. Σήμερον, δῆμος, ἔχομεν πλήρη καὶ τέλειον μηχανικὸν γεωργικὸν ἔξοπλισμόν.

(Σημ.: Τὰ παραγόμενα ύπὸ τῆς Σχολῆς προϊόντα κλπ. κατεχωρήσαμεν εἰς προηγηθεῖσας σελίδας).

—Καὶ τώρα μία δευτέρα ἐρώτησις, κύριε διευθυντά. Ἀνεγνωρίσατε ὅτι ἡ Σχολὴ σας ἀντιμετωπίζει δυσχερείας καὶ προβλήματα, ὅπως καὶ ἄλλα Γεωργικὰ Σχολεῖα. Θὰ ημπορούσατε νὰ μᾶς ἀπαριθμήσετε μερικὰ ἐξ αὐτῶν;

—Βεβαίως. Πρῶτον, εἶναι ἡ ἀδυναμία συμπληρώσεως τοῦ ἑκάστοτε προβλεπομένου ἀριθμοῦ μαθητῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπιβάρυσιν τοῦ κόστους ἐκπαιδεύσεως. Δεύτερον, εἶναι ἡ προσέλευσις μαθητῶν μικρᾶς ἡλικίας 12—14 ἔτῶν, ἀκαταλλήλων διὰ τὰ γεωργικὰ Σχολεῖα. Οἱ μεγαλύτεροι, ἡλικίας 15—17 ἔτῶν ἀγροτόπταινες ἔχουν τραπῆη ἥδη πρὸς ἄλλα ἐπαγγέλματα. Τρίτον, εἶναι τὸ χαμηλὸν μορφωτικὸν ἐπιπέδον τῶν προσερχομένων, διότι οἱ ίκανώτεροι κατευθύνονται πρὸς τὰ Γυμνάσια καὶ ἄλλας Σχολάς. Τέταρτον, εἶναι ἡ ἀδυναμία ἐπιλογῆς μαθητῶν λόγω τῶν προεκτεθέντων αἵτιων. Καί, πέμπτον, ἡ διαρροή τῶν μαθητῶν ἐλλείφει ἐπαρκοῦς ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν Σχολικὴν γεωργικὴν ἐκπαίδευσιν ἢ λόγω αδυναμίας μαθήσεως.

—Καὶ ποῖα εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην σας, κύριε διευθυντά, τὰ αἴτια τὰ δημουργοῦντα τὰ ὡς ἄνω προβλήματα;

—Φρονοῦμεν ὅτι εἶναι τὰ ἔξης: Κατὰ κανόνα ἔχει διαπιστωθῆ ὅτι οἱ σημερινοὶ ἀγρόται δὲν αἰσθάνονται ἐπιτακτικὴν τὴν ἀνάγκην μορφώσεως τῶν τέκνων των εἰς τὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα, καὶ ὅχι μόνον δὲν ἐπιθυμοῦν τὴν συνέξισιν τοῦ ἐπαγγέλματός των ύπὸ τῶν τέκνων ἀλλ' ἀντιθέτως ἐπιδιώκουν τὴν διὰ παντὸς τρόπου ἀπομάκρυνσίν των ἐκ τῆς γεωργίας, παρεχούτες εἰς αὐτὰ κάθε δυνατότητα πρὸς τὴν κατευθυνσιν ἀστικοῦ ἐπαγγελματισμοῦ ἢ ἀλλιοῦ μορφώσεως. Τὸ γεγονός τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἐλλειψιν οἰκονομικῶν ἐν προκειμένῳ κινήτρων, ἐξ αἵτιας τοῦ μικροῦ γεωργικοῦ κλήρου καὶ τῆς μὴ εἰσέτι ἐντατικοποιήσεως, καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν βιωσίμων γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων, καθ' ὅσον τὸ γεωργικὸν ἐπάγγελμα ύπὸ τὰς ὑφισταμένας συνθήκας ἀσκούμενον κατὰ τὸ πλεῖστον ἐμπειρικῶς εἶναι ἀύνατον, ἐκτὸς ἐλαχίστων περιπτώσεων, νὸς προσαρμοσθῆ πλήρως εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ταχέως ἔξελισσομένης γεωργίας. Ἔξ iσου σοθιμῶν αἵτινες εἶναι ἡ ἐλλειψις κάθε δυνατότητος περαιτέρω ἔξελίζεως τῶν ἀποφοίτων τῶν Γεωργικῶν Σχολῶν, ὅπως καὶ τῆς ιδικῆς μας, ὀφειλομένη εἰς τὴν ἀτέλειαν τοῦ προγράμμα-

τος γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως. «Υπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας οἱ ἀποφοίτοῦντες μαθηταὶ δὲν ἀξιοποιοῦνται πλήρως ἐπαγγελματικῶς καὶ συνεπῶς περιορίζονται εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰ κινητρά προσελεύσεως».

—Καὶ ποῖα νομίζετε ὅτι εἶναι τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα διὰ τὴν ἐπιλυσιν τῶν προβλημάτων καὶ τὴν ὑπερπήδησιν τῶν δυσχερειῶν αὐτῶν;

—Ἐμεῖς προτείνομεν τὰ ἔξης: Πρῶτον, Ἐκσυγχρονισμὸν καὶ ἐντατικοποίησιν τῶν γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ανωτέρω σκοποῦ ἐπιθάλλεται ἐπιτάχυνσις τοῦ ρυθμοῦ ἀναδασμοῦ τῆς γῆς ἵνα καταστῇ δυνατή ἡ συγκέντρωσις τῶν διεσπαρμένων ἀγρῶν εἰς ἔνιαν κληροτεμάχιον. Τοιουτοτρόπως θὰ εἶναι δυνατή, διὰ μὲν τοὺς βιωσίμους κλήρους ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοτελοῦς προγράμματος ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ ἐντατικοποίησεως, διὰ δὲ τοὺς μικροὺς μὴ βιωσίμους εἰδικὸν πρόγραμμα, ἐνδεχομένως συνεταιριστικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐπι συγχρόνων βάσεων. Δεύτερον, Δημιουργίαν εἰὰ τῆς καταλλήλου ἐνθαρρύνσεως τῆς ιδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ ἐνισχύσεως αὐτῆς διὰ παντὸς μέσου. Καί, τρίτον, ἀναδιάρθρωσιν τῶν καλλιεργειῶν ἐπὶ οἰκονομικωτέρων βάσεων καὶ παραλληλον προστασίαν τῆς παραγωγῆς καὶ ὄργανωσιν τῆς ἐμπορίας τῶν προϊόντων μέσῳ ὑγιῶν συνεταιριστικῶν ὄργανώσεων. Ἐπὶ πλέον δέ, χρειάζεται νὰ ἐφαρμοσθῇ, καὶ συντόμως ἐλπίζω νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐδῶ, ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν Εύρωπην, τὸ νέον σύστημα γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως. Τὰ μὲν κατώτερα Γεωργικὰ Σχολεῖα θὰ δέχονται μαθητὰς ἀποφοίτους τριετοῦ Γυμνασίου, οἱ ὅποιοι μετὰ ἐτησίαν φοίτησιν θὰ ἀποφοίτοῦν ὡς καλῶς κατηρτισμένοι γεωργοί. Τὰ δὲ μέσα Γεωργικὰ Σχολεῖα θὰ δέχωνται ἐπίσης ἀποφοίτους Γυμνασίου, οἱ ὅποιοι μετὰ διετῆ φοίτησιν θὰ ἔξερχωνται ὡς εἰδικευμένοι γεωργοτεχνίται ἢ βοηθοὶ γεωπόνου γεωργικῶν ἐφαρμογῶν. Ἐὰν θεσπισθῇ ὁ θεσμὸς τοῦ κοινοτικοῦ γεωργοτεχνίτου, τότε δλοὶ αὐτοὶ οἱ ἀπόφοιτοι τῶν μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν θὰ μποροῦσαν νὰ ἀπορροφηθοῦν χωρὶς νὰ τραποῦν πρὸς ἄλλα ἐπαγγέλματα. Ἐξ ἀλλοῦ δὲ θὰ ἔχουν καὶ τὴν δυνατότητα συνεχίζοντες τὰς σπουδάς των (ἄν εἶναι ίκανοι) νὰ φθάσουν μέχρι τοῦ Πανεπιστημίου.

—Συγκεκριμένως διὰ τὴν Σχολήν μας, τί προτείνετε, κύριε διευθυντά;

—Οἱ πληρεξούσιοι τοῦ Ἀναγνωστοπούλειου κληροδοτήματος κινοῦνται, καθ' ὅσον γνωρίζω, πρὸς τὸ παρὸν πρὸς δύο κατευθύνσεις. «Ἡ νὰ ἐπιτύχουν τὴν προαγωγὴν τῆς Σχολῆς εἰς μέσην γεωργικὴν τοῦ τύπου ποὺ ἀναφέραμε, ἢ τὴν προσθήκην καὶ μιᾶς ἀκόμη τάξεως δασοτεχνικῆς εἰδικότητος. Γιρὸς τὸ παρὸν δῆμος σκοντάπτομεν εἰς τὸ οἰκονομικόν. «Ἄν τὸ κράτος Ἐλβιη ἀρωγὸν ἔνα ἐκ τῶν δύο θὰ ἐπιτευχθῇ.

—Καὶ ἄν ἡ Σχολὴ θὰ μποροῦσε νὰ προαχθῇ εἰς μίαν κατωτέραν γεωπονικήν ἢ δασικήν;

— Θὰ ἡτο εὔκταίον καὶ ποιὸς δὲν τὸ θέλει; Θὰ πρέπει δῆμως νὰ κινηθοῦν γερά δχι μόνον οἱ παράγοντες τῆς Ἐπαρχίας, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἡπείρου γενικῶς.

**

Εὐχαριστοῦμεν τὸν κύριον διευθυντὴν καὶ ἀποχαιρετοῦντες τὸν ἀναχωροῦμε. Ἐπρεπε νὰ ἀποτανθοῦμε καὶ πρὸς ἄλλους παράγοντας. Καὶ ἀπετάνθημεν πρῶτον πρὸς τὸν Δήμαρχον Κονίτσης κ. Νικ. Ντεντόπουλον, πρὸς τὸν ὅποιον ἀπευθύναμεν τὴν ἔξῆς ἐρώτησιν:

— Εἶναι ἀληθές, κύριε Δήμαρχε, ὅτι ἐπρόταθη ἀπὸ διαφόρους Κονιτσιώτας καὶ λοιποὺς καὶ ἐρρίφθη ἡ γνώμη νὰ καταργηθῇ (διαλυθῆ) ἡ Ἀναγνωστοπούλειος Σχολὴ ὡς μὴ ἔχουσα κανένα πρακτικὸν προορισμὸν καὶ ἐντὸς τῶν μεγάλων παραγωγικῶν μονάδων (γεωργοκτηνοτροφικῶν κλπ.) εἰς ἐπίπεδον ἐπιχειρήσεως κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων τῆς νὰ στεγασθῇ τὸ Γυμνάσιον - Λύκειον Κονίτσης, ἥ ἔστω νὰ συστεγασθῇ;

‘Ο κ. Δήμαρχος μᾶς ἀπήντησεν ὅτι πράγματι ἐπροτάθη καὶ ἐρρίφθη κατ’ ἀρχὴν ἀπὸ ἀρκετοὺς αὐτὴ ἡ ἴδεα (ὡς ἐπληροφορήθημεν ἀλλαχόθεν καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον) καὶ τοῦτο ἐγένετο συνεπείᾳ μὴ ὑπάρξεως καταλλήλου στέγης διὰ τὸ Γυμνάσιον - Λύκειον Κονίτσης, τὸ ὅποιον στεγάζεται εἰς τὰς σεσαθρωμένας καὶ ἀνθυγεινὰς αἴθουσας τοῦ σεραγιοῦ τοῦ Σιαίμην, ἀλλὰ κατόπιν ὠρίμου σκέψεως καὶ ἐπισταμένης ἐξετάσεως ἀπερρίφθη, διότι πρῶτον τὰ κτίρια τῆς Ἀναγνωστοπούλειος Σχολῆς δὲν εἶναι κατασκευασμένα νὰ χρησιμεύσουν δι’ ἓνα συγχρονισμένον διδακτήριον καὶ οἰκοτροφεῖον. Ἐπειτα ἡ συστέγασις δὲν εἶναι εὔκολος καὶ δυνατὴ καὶ ἡ ἀπόστασις τῆς Σχολῆς ἀπὸ τὴν Κόνιτσαν εἶναι ἀρκετή. Τέλος δὲ τὰ κτίρια καὶ γήπεδα τῆς Σχολῆς ἀποτελοῦν περιουσίαν ἰδιωτικὴν καὶ μᾶλλον ἀνήκουσαν εἰς ἀλλοδαπὸν Νομικὸν πρόσωπον. Ἐτάχθη δὲ ὁ κ. Δήμαρχος ὑπὲρ τῆς μετατροπῆς τῆς Σχολῆς εἰς κατωτέραν γεωπονικὴν ἥ δασικήν.

Τῆς αὐτῆς ἴδεας εἶναι καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου κ. Μ. Σιώρος, τὸν ὅποιον ἐρωτήσαμεν, καθὼς καὶ ὁ φαρμακοποιὸς καὶ τέως Δήμαρχος κ. Κ. Ρούσης.

‘Ἐπαγγελματίαι τῆς πόλεώς μας, οἱ ὅποιοι ἀνέγνωσαν τὰ ἀναγραφέντα πρὸ καιροῦ καὶ προσφάτως εἰς τὸ περιοδικὸν «ΚΟΝΙΤΣΑ» καὶ ἤκουσαν καὶ μερικοὺς συμπολίτας μας ἐκφραζομένους ὑπὲρ τῆς διαλύσεως τῆς Ἀναγνωστοπούλειου Σχολῆς καὶ παραδόσεως τῶν κτιρίων τῆς εἰς τὸ Γυμνάσιον - Λύκειον οΚνίτσης, ἐξεφράσθησαν κατηγανακτισμένοι περίπου διὰ τῶν ἔξῆς:

— Νὰ κινηθοῦν δῆλοι τους, νὰ κινηθοῦμε καὶ οἱ ἔδω καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις μαζὶ μὲ τοὺς βουλευτάς μας νὰ μᾶς χτίσουν Γυμνάσιο μιὰ καὶ τὸ οἰκόπεδο ὑπάρχει στὸ κέντρον τῆς Κονίτσης, δωρηθὲν ὑπὸ τῆς οἰκογενείας Ρούση, καὶ ὅχι νὰ κινοῦνται πρὸς κατάργησιν τῆς Σχολῆς. Μακάρι νὰ λειτουργοῦσαν καὶ ἄλλα ἔνα δύο ἀκόμη ίδρυματα, ἔδω, θὰ ἔδιναν ζωὴν καὶ κίνησιν στὴν ἀγοράν μας».

Καὶ ἔχουν ἀσφαλῶς δίκαιον. Ἐνα τουλάχιστον ἑκατομμύριον δραχμῶν, τὸ ὅποιον ἀποστέλλεται ἐτησίως ἐξ Ἀμερικῆς καὶ Ἀθηνῶν πρὸς τὴν Σχολὴν ἐντὸς τῆς ἀγορᾶς τῆς Κονίτσης καταναλοῦνται, διότι τὰ πάντα, ἡ Σχολὴ προμηθεύεται ἐκ τῆς ἀγορᾶς μας. Ἐὰν ἡ Σχολὴ κλείσῃ τὸ ἑκατομμύριον αὐτό, χάνεται διὰ τὴν ἀγοράν μας. Ἐπὶ πλέον δὲ πολλοὶ ημερομίσθιοι ἐργάται ἐργάζονται ἐντὸς τῶν κτημάτων τῆς Σχολῆς. Καὶ τέλος, μὲ τὸ κλείσιμόν της αἱ εἰκοσι οἰκογένειαι τῶν ὑπαλλήλων τῆς θὰ ἐκπατρισθοῦν κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς μὴ ἔχόντων ἐνταῦθα ἐργασίαν τῶν προστατῶν των.

‘Ως γενικὸν λοιπὸν συμπέρασμα ἔξαγεται ὅτι, ἂν καὶ ἐρίφθη ὑπὸ τινῶν ἡ ἴδεα διαλύσεως τῆς Σχολῆς πλὴν δῆμως αὕτη δὲν εἶναι συμφέρουσα. Τὸ μόνον σωστὸν καὶ ἀρμόζον εἶναι νὰ ἐνταθοῦν αἱ προσπάθειαι δῆλων μας, ἀφ’ ἐνὸς μὲν πρὸς μετατροπήν της εἰς κατωτέραν γεωπονικὴν ἥ δασικὴν (δεδομένου ὅτι ἡ πατρίς μας δὲν στερεῖται δασῶν), καὶ ἀφ’ ἐτέρου πρὸς ἀνέγερσιν νέων καὶ συγχρονισμένων κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων διὰ τὸ Γυμνάσιον — Λύκειον καὶ Οἰκοτροφεῖον, εἰς τὸ ἀπὸ ἑτῶν δωρηθὲν οἰκόπεδον παρὰ τῆς οἰκογενείας Ρούση.

ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Τὸ γραφικῶτατο χωριὸ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙ ΚΟΝΙΤΣΗΣ πλοιοσιώτατο δάσος ἔξι ἑλάτης καὶ ὀξυᾶς Τὸ δάσος, εἰ αἱ ἀντικείμενο ἐκμεταλλεύσιως τοπικοῦ δασικοῦ συνεταιρισμοῦ. Ἡ κορυφογραμμὴ τὰ σύνορα πρὸς Β. Ἡπειρο.

“Οπισθεν αὐτοῦ τὸ π. κνότατο καὶ πηγὴ πλούτου διὰ τὴν Κοινότητα, εἰ αἱ ἀντικείμενο ἐκμεταλλεύσιως τοπικοῦ δασικοῦ συνεταιρισμοῦ. Ἡ κορυφογραμμὴ τὰ

Φωτογραφία ληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Γαβριὴλ Παπαγεωργίου

Ο Στρατολάτης (Χρήστος Νικήτας) μὲ τὴν δδυσσεῖκὴν νοσταλγίαν, αὐτὸς δὲ δποῖος μὲ τὴν οἰστροήλατον λαγκαδολατρείαν του δυναμώνει τὴν νοσταλγίαν τῶν ξενητεμένων Λαγκαδιανῶν καὶ τοὺς φέρει νοερῶς κοντὰ στὸ σπίτι ποὺ γεννήθηκαν, σὲ χωριανὰ μέρη ποὺ ἔχουν νὰ δείξουν κάτι τὸ ἀξιοθέατον, τὸ λαμπερὸ καὶ νὰ τοὺς ξυπνήσουν κάποια ἀνάμνησι, κάποια ἴστορία παραμυθένια, ποὺ μὲ τὸ καλοτάξιδο καράβι του τοὺς μεταφέρει νοερῶς καὶ τοὺς ξεναγεῖ στὴ γῆ τῶν παππούδων τους, ἐκεῖ ψηλὰ ποὺ κάτι ἔχει ἀπομείνει ἀπὸ τὰ ἀμέριμνα παιδικὰ χρόνια, ἐδῶ ἔνα χαμόγελο, ἐκεῖ ἔνα κλάμμα, πιὸ κάτω κάποιο ὄνειρο, μιὰ ἀπογοήτευσι μιὰ ἀφελῆς πίστις, ἔνας ὁρκός. Αὐτὸς δὲ «Στρατολάτης» δὲξαίρετος φίλος καὶ συνάδελφος πραγματεύθηκε τὸ θέμα «ποιὸς ἔχτισε τὸν κόσμο», εἰς τὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος «'Ηχὸν τῶν Λαγκαδίων», τὸν Μάϊον τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Αφοροῦ τοῦ ἔδωσε σ' αὐτό, ὅπως δὲ ἕδιος γράφει, «ὁ γυρισμὸς τῶν λαγκαδιανῶν μαστόδων, κατὰ τὰς Ἅγιας ἡμέρας τοῦ Πάσχα στὸ χωρὶὸ ἀπὸ τὴν πικρὴν ξενητειὰ μὲ τὰ ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ εἴχανε χτίσει ἔνα κομμάτι τοῦ κόσμου, συνεχίζοντας τὸ λαμπρὸ ἔργο τῶν πατεράδων τους καὶ τῶν παππούδων των», ὁμοίως «ἡ θύμιση τοῦ σχετικοῦ ἀνέκδοτου ποὺ δημιουργήθηκε γιὰ νὰ φανερώσῃ τὴν τρανὴ καὶ πανελλήνιο φήμη τῶν Λαγκαδινῶν μαστόδων, δτι, αὐτοὶ — κατὰ ἀπάντησι μαθητοῦ στὸ δάσκαλο — ἔχτισαν τὸν κόσμον». Κι' ἐνῶ ἔτσι, συνεχίζει δὲ Στρατολάτης δὲ ἀδελφὸς τοῦ σβόμπιρα, ἔχουν τὰ πράγματα, γύρω στὸ ποιὸς ἔχτισε τὸν κόσμο, προχθὲς ἄκουσα μὲ κατάπλη-

ξι ἀπὸ κάποιον ὅτι τὸν κόσμον τὸν χτίσανε οἱ Πυρσογιαννῖτες. Τὸ ζήτημα συνεχίζει δὲ Στρατολάτης τὸ ἐδημιούργησε ἔνας ... Πυρσογιαννῖτης συνάδελφός μου (z. Νικ. Τσίπας) ποὺ ἔτυχε νὰ κάθεται στὸ ἕδιο γραφεῖο μὲ μένα, ἥταν δὲ καλὰ προετοιμασμένος ποὺ μοῦδωσε κι' ἔνα φυλλάδιο μέ... ἐπιβεβαίωσι τοῦ πράγματος σὲ στίχους γιὰ τὴν Βούρμπιανη Ἡπείρου».

Εἰς ἐπίρρωσιν τῶν ἐπιχειρημάτων δὲ Στρατολάτης, ἐπεκαλέσθη τὴν μαρτυρίαν ἐνὸς συναδέλφου, ποὺ ἐκείνη τὴ στιγμὴ πέρναγε στὸ διάδοιμο τοῦ 'Τπουργείου, τοῦ Γιάννη Ταμβίσκου ἀπὸ τὴ Θήβα. Καὶ καταλήγει στὸ ἀρδό του δὲ Στρατολάτης «κόκκαλο δὲ φίλος μου, σίγουρα δὲν θὰ διαλαλήσῃ πιά, πὼς οἱ Πυρσογιαννῖτες εἶναι χτίστες τοῦ σύμπαντος κόσμου».

Κι' ἐδῶ ἡ ἴστορία τοῦ «ποιὸς ἔχτισε τὸν κόσμον» δὲν ἐτελείωσε μὲ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Θηβαίου συναδέλφου καὶ ἀγαπητοῦ φίλου.

Σκέφθηκα γιὰ μιὰ στιγμὴ μήπως δὲ ἀνωτέρῳ συνήγορος βρῆκε κάτι σχετικὸ μὲ τὸ θέμα τοῦτο στὶς ἀνασκαφικὲς ἔρευνες, αἱ δποῖαι ἔγιναν κατὰ καιροὺς στὴν Καδιμεία Θήβα μὲ τὶς ἐπτὰ πύλες καὶ ποὺ ἀνεκάλυψαν τὴν ὑπαρξίν προμυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ, τὸ καδμεῖον ἀνάκτορον μὲ τὰς ὁραιοτάτας τοιχογραφίας, τὸν μεγαλοπρεπῆ ναὸ τοῦ 'Ισμηνίου Ἀπόλλωνος μὲ τὸ ἐκ κέδρου ἄγαλμα τοῦ θεοῦ, τὰ ταφικὰ μνημεῖα, τὸ Θέατρον, τὸν ίπποδρομὸν καὶ τὸ στάδιον, μήπως εἰς τοὺς ὁραίους στίχους τοῦ Θηβαίου λυρικοῦ ποιητοῦ Πινδάρου, στὰ ἔργα τῶν μεγάλων δραματικῶν ποιητῶν Σοφοκλῆ, Αἰσχύλου, Εὐριπίδη ὑπάρχει κάτι, γιατὶ

πιστεύω ότι, ότι είναι γραμμένο άπό τὸ συναρπαστικὸ βιβλίο τῆς ζωῆς ἔχει περίσσεια ἀξία καὶ ἀποτελεῖ δύολογία, δόγμα. Μὰ δχι δὲν πιστεύω κάτι τέτοιο νὰ ἀνεκαλύφθῃ στὴ χώρα τοῦ πολυθρόνητου βασιλέως τῶν Θηβῶν Οἰδίποδα καὶ ότι ὁ κοινός μας φίλος καὶ ἀγαπητὸς συνάδελφος Γιάννης Ταμβίσκος τὸ εἶπεν ἀπλῶς γιατὶ «κάποτε τὸ ἀκούσεις ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἴδιου Στρατολάτη ἦ γιὰ ἀντιπεριστασμὸν καὶ τὸ πιστεύω αὐτό.

Καὶ τώρα ἡ δική μου ἀπόδειξις. Ἡ καλή μου ἡ γιαγιά, αὐτὴ ἡ ἄγια γυναίκα μὲ τὶς νοσταλγικὲς ἀναμνήσεις ποὺ ἥξερε νὰ διαβάζῃ μὲ τὰ μάτια στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς καὶ νὰ γιατρεύῃ μὲ ἐνα χάδι ἀγάπης τὸν πόνο, αὐτὴ ἡ χρυσῆ μου ἡ γιαγιά, ποὺ σὰν ἵερὴ παρακαταθήκη τὴ γλυκειά της εὐκόνα φυλάω στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου, ὅταν μὲ νανούριζε ποντὰ στὰ τζάκια, σ' αὐτὰ τὰ τζάκια τῶν σπιτιῶν ποὺ ἥσαν τὸν παληὸν καιρὸν ἐστία ποιήσεως καὶ τραγουδιοῦ, λέγοντάς μου δύορφες ἰστορίες καὶ παραμύθια, μοῦ ἔλεγε καὶ γιὰ τοὺς πρωτομαστόρους καὶ τὴν ἰστορία τοῦ παιδιοῦ ποὺ πῆγε νὰ γίνη πατᾶς καὶ τὴν ἀπάντησι ποὺ ἔδωσε στὸ Δεσπότη, ότι τὸν κόσμον τὸν ἔχτισαν οἱ Πυρσογιαννίτες.

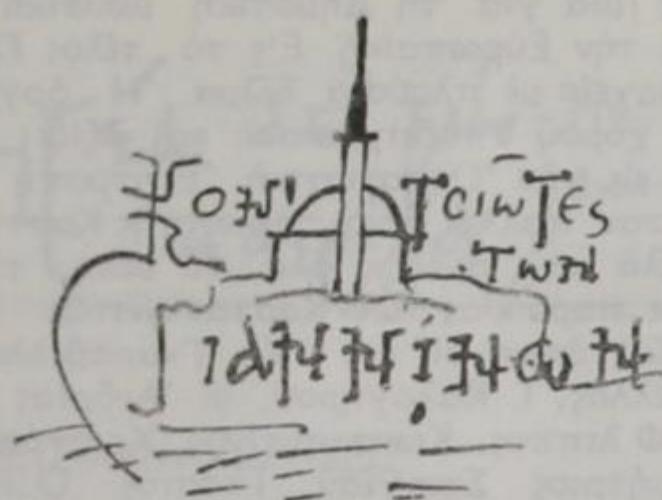
Τὴν ἀμέσως ἀνωτέρῳ ἰστορίαν, ότι οἱ Πυρσογιαννίτες ἔχτισαν τὸν κόσμον, είδα τὸ 1926 εἰς τὸ περιοδικὸν «Οἰκογένεια» γραμμένη ἀπὸ τὸν ἀείμνηστον λόγιον καὶ δημοσιογράφον ΣΤΑΜ-ΣΤΑΜ, διαριθμέντα ἴδιᾳ εἰς τὸ χρονογράφημα καὶ τὴν εὐθυμογραφίαν διὰ τῶν πρωτότυπων σκιαγραφῶν μορφῶν καὶ τύπων τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ. 'Ο Βασίλης Μυλωνᾶς εἰς τὸ μυθιστόρημά του ὁ «Πλανόγιαννος» ἔκδοσις 1958 σελ. 33 γράφει «Ἄδελφέ μου στὴ δουλειά μας δὲν κάνει κανεὶς τὸν πρῶτο, γιατὶ ὅλοι οἱ μαστόροι στὴ Κόνιτσα, είναι πρῶτοι στὴ δουλειὰ πρῶτοι καὶ καλλίτεροι, γιατὶ είναι ἡ δουλειά μας αὐτὴ ἀπὸ πάππου πρὸς πάππον. 'Εσὺ τώρα, ἀδελφέ μου, μοιάζεις μὲ κείνον τὸν Πυρσογιαννίτη ποὺ πῆγε νὰ γίνη πατᾶς καὶ ἀντὶς ν, ἀπαντήσῃ στὸ Δεσπότη, πὼς ὁ Θεούλης ἔχτισε

τὸν κόσμον, εἴπε πὼς τὸν ἔχτισαν οἱ Πυρσογιαννίτες».

'Επίσης ὁ διακεκριμένος σοφὸς παιδαγωγὸς καὶ μεγάλος Ἡπειρολάτρης Ενδιπίδης Σούρλας, εἰς ἐνα ἀπὸ τὰ πολλὰ βιβλία του «Ο Δημήτριος Σγκολόμπης» ἔκδοσις 1958 γράφει «Γεννημένος στὸ 1830, δηλαδὴ στὴ διασταύρωσι δύο ἑποχῶν κατὰ τὰς δοπίας είχεν ἀρχίσει νὰ δημιουργῆται ἀπὸ τὸ ἐνα μέρος ὁ θρύλος γύρω ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς γενέθλιας Γῆς του, τοὺς Πυρσογιαννίτες πὼς χτίσανε τὸν κόσμον, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο νὰ διεξάγωνται ἀπὸ τοὺς συγχωριανοὺς του ἀγῶνες κατὰ τῶν Τουρκαλβανῶν Μπέηδων τῆς Κολώνιας καὶ τοῦ Λεσκοβικίου γιὰ νὰ διατηρήσουν τὴν ἀνεξαρτησίαν των, ως κεφαλοχώριοι καὶ συνεχίζει «Γεννημένος λοιπὸν ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς δύο αὐτὲς ἑποχὲς δὲν ἐπηρεάστηκε, οὔτε ἀπὸ τοὺς παληοὺς θρυλικοὺς πρωτομαστόρους Πυρσογιαννίτες ποὺ κτίσανε τὸν κόσμον» κλπ.».

'Αλλὰ καὶ σὲ διάφορες ἑορταστικὲς ἐκδηλώσεις τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Ἀττικῇ Πυρσογιαννίτων, εἰς ἀς ἔγιναν διάφορες διαιλίες ἀπὸ πολλοὺς λογίους Πυρσογιαννίτας καὶ διαιλητὰς ἄλλων γειτονικῶν χωριῶν, ἐλέχθη μεταξὺ τῶν ἄλλων ἰστορημάτων γύρω ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν χτιστάδων τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης, γύρω ἀπὸ τὰ μεγάλα σπίτια τὰ δίπατα καὶ τρίπατα μὲ τὶς μεγάλες βεράντες καὶ τὶς μεγάλες γυναικεῖς σκάλες καὶ τὸ ότι οἱ Πυρσογιαννίτες ἔχτισαν τὸν κόσμον καὶ ότι ἐβοήθησαν εἰς τοῦτο οἱ Βουρμπιανίτες.

Γι' αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς στίχους ποὺ ἀναφέρει ὁ Στρατολάτης ἡ Βούρμπιανη «ἀπὸ παληοὺς πρωτομαστόρους πούντονε ὅλο τὸν κόσμο χτίσει», δὲν διαιλεῖ ὁ ποιητὴς ποιὸς ἔχτισε τὸν κόσμον, ἵσως ἀπὸ Ἑλλειψις διαιλογαταληξίας, συνεπῶς αὐτὸν τὸ ποίημα καὶ αὐτὴν τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀγαπητοῦ Γιάννη Ταμβίσκου, δὲν μπορεῖ νὰ τὰ ἐπικαλεσθῆ κανεὶς ως ἐπιχείρημα ἀντίθετο στὰ συγκεκριμένα ἔγγραφα στοιχεῖα ποὺ ἀνωτέρῳ παραθέτω, γύρω ἀπὸ τὴν θρυλικὴν ἰστορίαν «ποὺς ἔχτισε τὸν κόσμον».

Εις τὸ Δημαρχεῖον Ἰωαννίνων συνῆλθον εἰς σύσκεψιν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν δασοκτημόνων κοινοτήτων τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων, μὲ θέμα ἡ διαμαρτυρία καὶ ἡ ἀνάληψις ἀγῶνος διὰ τὴν ματαίωσιν τῆς ἐπαπειλουμένης κρατικοποίησεως τῶν δασῶν τῆς Ἡπείρου. Ὁμίλησαν διάφοροι διμιλῆται, ἀναπτύξαντες τὸ θέμα καὶ τελικῶς συνετάχθη καὶ ὑπεγράφη ψήφισμα τὸ δποῖον ἀπεστάλη εἰς τὸν Βασιλέα, τὸν Πρωθυπουργόν, τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, τὸν ἀθηναϊκὸν τύπον καὶ τοὺς βουλευτὰς Ἡπείρου, εἰς τὸ δποῖον τονίζεται ἡ ἀξίωσις τοῦ Ἡπειρωτικοῦ λαοῦ, ὅπως ματαιωθῇ ἡ τυχὸν ψήφισμας τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κρατικοποίησεως τῶν δασῶν τῆς Ἡπείρου, ὅπως ἀποδοθοῦν εἰς τὰς Κοινότητας τὰ μέχρι τοῦδε κρατικοποιηθέντα δάση, ὅπως ἐπανδρωθοῦν τὰ Δασαρχεῖα μὲ ἀνάλογον ἀριθμὸν Δασαρχῶν καὶ ὑπαλλήλων.

“Οπως εἶναι γνωστό, πρὶν ἀπὸ ἓνα περίπου χρόνο, ίδρυθη Σύλλογος τῶν Κοινοτιωτῶν ποὺ διαμένουν στὴν Πόλη τῶν Ἰωαννίνων. Σχετικὰ εἶχαμε γράψει στὸ τεῦχος ἀριθ. 38 — 39 τῆς «Κόνιτσας». Τὸ Σωματεῖο ξεκίνησε μὲ πολὺ ἐνθουσιασμὸ καὶ ἐλπίδες, ὅχι ἀβάσιμες, γιατὶ ἐδῶ ὑπάρχει πολυπληθῆς καὶ μὲ κοινωνικὴ ὄντότητα παροικία Κοινοτιωτῶν. Στὸ χρόνο ποὺ διεύρρευσε, τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ἔχει νὰ παρουσιάσῃ μιὰ ὄλοκληρη σειρὰ ἐνεργειῶν, εὐθὺς ἀπὸ τὰ πρώτα βήματα τοῦ νεοθαλοῦ Συλλόγου. “Οπως ἔχουμε ὑπ’ ὄψιν μας ἀπὸ τὴν ἔκθεση πεπραγμένων ποὺ ἔγινε τὸν Ἰανουάριο κατὰ τὴν ἐτησία Γενικὴ Συνέλευση, ἡ δρᾶσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπῆρξε συνοπτικὰ ἡ ἀκόλουθος:

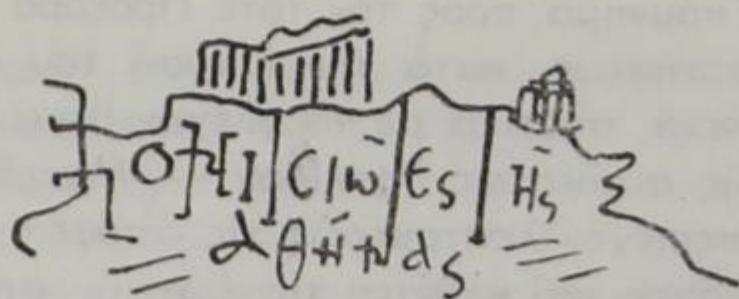
‘Υπόμνημα πρὸς τὸν τότε Πρόεδρο τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὴν ἔλευσή του στὰ Γιάννενα, σχετικὰ μὲ τὸ φλέγον θέμα τῆς ὁδικῆς συνδέσεως Ἡπείρου — Μακεδονίας, περιέχον λεπτομερῶς τὶς ἀπόψεις τοῦ Συλλόγου καὶ ἐκθέτον τὴν ζωτὶ σημασίαν τοῦ ἔργου.

‘Ως γνωστὸν ἡ ὁδὸς διεθνοῦς τύπου, προβλέπεται νὰ διέλθῃ διὰ τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης. Τὰ αὐτὰ ἀνεπτύχθησαν καὶ πρὸς τὸν συνοδεύοντα αὐτὸν ‘Υπουργὸν Δημοσίων Ἔργων προφορικῶς, παρ’ οὐ ἐλήφθη ἡ ρητὴ διαβεβαίωση διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἔργου. ‘Υπῆρξεν αὐτὴ ἡ πρώτη συλλογικὴ καὶ ὡργανωμένη ἐμφάνιση τῆς Ἐπαρχίας. Σειρὰ διαβημάτων ἔγινε καὶ διὰ τὴν πλήρωση τῆς θέσεως Ἐπάρχου ἡ ὅποια ἦτο κενὴ κατὰ τὴν ἰδρυση τοῦ Συλλόγου.

Μετὰ τὴν ἄφιξη τοῦ νεοτοποθετηθέντος Νομάρχου Ἰωαννίνων, ἔγένετο συνάντηση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετ’ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔξετέθησαν λεπτομερῶς μετὰ σχετικοῦ ὑπομνήματος, ἀπαντὰ τὰ ἀπασχολοῦντα τὴν ἐπαρχίαν προβλήματα. Ἐκλήθη ὁ Νομάρχης νὰ ἐπισκευθῇ τὴν Ἐπαρχίαν διὰ νὰ ἀντιληφθῇ καὶ ἐπιτοπίως τὰ θέματα τῆς ἐπαρχίας, πράγματι δὲ ἡ πιώτη ἐπίσκεψη τοῦ Νομάρχου ἔγένετο εἰς Κόνιτσαν.

“Οταν ἐκυκλοφόρησε ἡ εἰδηση περὶ καταργήσεως τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Ἰωαννίνων τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1965, ἡ Κόνιτσα διὰ τοῦ Σωματείου της ἀντιμετώπισε τοῦτο διὰ τηλεγραφήματος πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν ‘Υπουργὸν Παιδείας, ἀξιούσα, ὅχι μόνον διάψευσιν τῆς εἰδήσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνειλημμένης ὑποχρεώσεως πρὸς ἰδρυσιν Μαθηματικῆς Σχολῆς. Ἐλήφθησαν δὲ ἀπαντήσεις, τόσον τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὃσον καὶ τοῦ ‘Υπουργοῦ Παιδείας, διαψεύσουσαι τὰς φήμας καὶ βεβαιούσαι τὴν ἰδρυσιν καὶ ἐτέρων Σχολῶν. (Πρὸ καιροῦ ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια τῆς Μαθηματικῆς Σχολῆς).

Εἰς τὸ ἀνακύψαν θέμα μεταθέσεως τοῦ Νομάρχου Ἰωαννίνων, ιστάμενον κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν εἰς τὸ ὑψος τῆς ἀποστλῆς του ἀντέδρασε καὶ διὰ διαβημάτων καὶ

—Τὸ ξενοδοχεῖον «ΣΤΑΝΛΕΥ·Υ·» (δδὲς Ὁδυσσέως ἀρ 1, τηλ. 531 780), τὸ ὅποιον ἐπλούτισε τὸ τουριστικὸν ἔξοπλισμὸν τῶν Ἀθηνῶν, μὲ μία ἀπολύ ως ἀριά καὶ σύγχρονο ξενοδοχειακὴ ἐπιχερισινή σιν, ἀιτκει ὡς ἴδιοκτησία καὶ ὡς ἐκμετάλλευσις εἰς τοὺς συμπατριῶτες μας κ.κ. Β. Ρόζο. Δ. Παγώνη καὶ Σ. Τσάνο.

Ἐλειτούργησεν διὰ πρώτη φορὰ ἐφέτος.

— Ἡ ἀδελφότης τῶν ἐν Ἀθήναις Καστανιτῶν διεμαρτυρήθη πρὸς τὰς ἀρχάς. διότι μὲ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὄπειρον ἔχαράχθη ἡ νέα δόδος Ἡπείρου-Μακεδονίας, ἀπομονώνεται τελείως τὸ χωὶον τῆς ἐπαρχίας μας Καστανέα (Καστάνιανη)

— Ἡ ἀδελφότης τῶν ἐν Ἀθήναις Καστανιτῶν (Ὀμονοίας 9, τηλ. 536.409) εἶχεν τὴν 12 Μαρτίου 1966 εἰς τὸ Κέντρον «Φωλιὰ τῆς ἀλεποῦς» χορεστερερ δα. Ἐπεράτησεν κέφι, χορὸς μὲ ἀπόλυτη τάξη. Ἡ διασκέδαση διήρκεσεν μέχρι τὰς 6.30 τὸ πρωὶ τῆς ἐπομένης. Ωραία διακόσμηση τῆς αἰθούσης μὲ δύο ὁρ-

τηλεγραφήματος, ἀρμοδίως συνετέλεσε στὸ μέτρο τῆς δυνάμεως του εἰς τὴν ματαίωσιν τῆς ἀπειληθείσης μεταθέσεως.

Συνεπίκουρος τῶν προσπαθειῶν τοῦ Νομαρχικοῦ Συμβούλου κ. Γεώργ. Παπακώστα, ὁ Σύλλογος ὑπέβαλε ὑπομνήματα πρὸς τὰ ἀρμόδια Ὑπουργεῖα, τόσον διὰ τὴν ἐπαρχιακὴν ὁδοποιίαν Κονίτσης, ὃσον καὶ διὰ τὴν ἡλεκτροδότησιν τῶν ὑπολοίπων χωρίων τῆς ἐπαρχίας Παραμεθορίες, Μολίστης, Γανναδιοῦ, Μοναστηρίου, Πορνιάς, Ἀγίας Παρασκευῆς, Καστανέας, Λαγκάδας, Δροσοπηγῆς καὶ Φούρκας. Ἐπίσης διὰ τὴν ἰδρυσιν Βιομηχανικῆς Μονάδος ἐκμεταλλεύσεως τοῦ δασικοῦ πλούτου τῆς ἐπαρχίας (ἡδη πολλὰ χωριὰ περιελήφθησαν εἰς τὸ πρόγραμμα ἡλεκτροδοτήσεως τῆς ΔΕΗ).

Αὐτὰ ἔπραξε τὸ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀξιέπαινον Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἐντὸς τοῦ μακριοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῆς ὑπάρξεως του. Ἀτυχῶς ὅμως ἡ προσπάθεια αὐτὴ προσέκρουσε καὶ εἶναι ἀνώφε-

χήστρες (μία γιὰ τὴ Δημοτικὴ μουσικὴ καὶ μία γιὰ τὴν Εύρωπαϊκή. Εἰς τὸ τέλος ἔλαβεν χώρα λαχεῖο μὲ πλούσια δῶρα. Ἡ ὄργανωσις τοῦ χοροῦ ὑποσδειγματικὴ καὶ ἀξίζει κάθε ἐπαίνος εἰς τὴν Ὀργανωτικὴ Ἐπιτροπὴν Παρευρέθησαν πολλοὶ ξένοι, φίλοι τῆς Καστάνιανης ἀλλὰ καὶ σχεδὸν ὅλα τὰ μέλη τῆς ἐν Ἀθήναις παροικίας τῶν Καστανιανιτῶν οἰκογενειακῶς, ὥπως οἱ κ. Κ. Γκαραβέλλας, Ι. Γκαραβέλλας, Ι. Καλογήρου, οἱ Ἀνδρέας Προκόπης, Φ. Λιππος, Κωνσταντίνος, Χριστόφορος, καὶ Δημήτριος Στεργίου, Γκόσιος Ορέστης, Μενέλαος, Ιωάν., Στέφανος, Χατζῆς Ζήσης, Ρίζος Παῦλος, Μπάσιος Δημ., Προκόπιος Χρ., Χρ. Μούλιος, Α καὶ Ι. Φανούρας, Κ., Γ., Δ. Γρ., Α. καὶ Ν. Δούκας, Απ. Τζουμάκας, Α. Πριμικήρης, Ε. Χατζηδημητρίου, Ι. Στεγίου, Ι. Κεχαγιᾶς, Δ. Βασιλάκος Δ. Νιέμος, Ν. Μαργαρίτης, Δ. Κοντοδῆμος, Κ Ν α ιλ σ., Νικίας, Γ. Τσόγκας, Α. Ἀναγνωσ ὥποι λος καὶ δλόκληρο τὸ Διοικ Συμβούλιον τῆς ἀδελφότητος.

— Απεβίωσεν εἰς Ἀθήνας ἡ συμπατριώτισσά μας Ἐλένη Χαρμπίλα θυγάτηρ τῆς κ. Ἀγαθῆς Ἀλεξιάδου, καὶ ἀνεψιὰ τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα. Ἐπίσης ὁ συμπατριώτης μας Σωτῆρις Οἰκοιόμευ

— Ετέλεσαν τὸ γάμος των ἡ κ. Περικλῆς Β. Μηλίγκος μετὰ τῆς δίδος Νίνας Σωτηρίου καὶ ἡ δις Θόλεια Μιχ Μπούνα μ-τὰ τοῦ κ. Χρήστου Καρυοφύλλη δικηγόρου.

— Εγένοντο πατέρες ἀρρένων τέκνων σὶ συμπατριῶτες πας κ.κ. Λέοιδρος Γιρούτακης καὶ Κώστας Κολοβός.

λον νὰ ἀποκρυβῇ, τόσον εἰς τὴν ἀδιαφορίαν τῶν Διοικήσεων τῶν Κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας, πρὸς τὰς ὅποιας ἀπηυθύνθη, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν κατανοήσεως καὶ τὴν ἀδιαφορίαν τῶν μελῶν τῆς παροικίας, ἡ ἐνεργὸς συμμετοχὴ τῶν ὄποιων, ἔστω καὶ δι' ἀπλῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸν Σύλλογον εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς δράσεως τοῦ Συλλόγου. Θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι οἱ συνεπαρχιῶται δὲν θὰ θελήσουν ὁ Σύλλογος τῶν Κονιτιωτῶν νὰ ἔχῃ τὴν τύχην παρομοίων προσπαθειῶν. Πιστεύομεν ὅτι τὸ φαινόμενον εἶναι παροδικὸν καὶ ὄφείλεται στὴν πικρὴ πείρα τῶν Κονιτιωτῶν ἀπὸ τὸ ἀτυχὲς παρελθὸν παρομοίων Συλλόγων. Πάντως, αἱ πλέον αἰσιόδοξοι προοπτικαὶ ὑπάρχονται γιὰ τὸ ἔτος 1966. Τὸ νεοεκλεγὲν Διοικητικὸν Συμβούλιον εἶναι τὸ ἔξῆς: Πρόεδρος Ἀριστοκλῆς Πύρρος, Ἀντιπρόεδρος Νικόλαος Παπαδημητρίου, Γενικὸς Γραμματεὺς Θωμᾶς Μήτσης, Ταμίας Χρήστος Γκάσιος. — Μέλη: Σεραφείμ Φράγκος, Ἀθαν. Κατσένης, Βασίλειος Ρίζος.

Τέλευτα πατριάρχες

(Τοῦ μονίμου
ἀνταποκριτοῦ
μας)

ΑΦΙΞΕΙΣ—ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Τὴν 25-5-66 ἀφίχθησον εἰς Κόνιτσαν οἱ
μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τοῦ Λυκείου καὶ Γυ-
μνασίου Νεοχωρίου Μεσολογγίου μετὰ τῶν
καθηγητῶν των.

— 'Ως πληροφορούμεθα ἥρχισαν αἱ προ-
καταρκτικαὶ ἐργασίαι διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ προ-
σεχοῦς σχολικοῦ ἔτευς προσθήκην καὶ τρίτης
τάξεως, δασοτεχνικῆς καταρτίσεως, εἰς τὴν
'Αναγνωστοπούλειον Σχολήν.

— 'Αφίχθησαν ἐκ Δυτ. Γερμανίας ὁ κ. Εὐ-
θύμιος Τζάλλας μετὰ τῆς κυρίας του καὶ τοῦ
νεοτεχθέντος υἱοῦ των, ἐξ Ἀθηνῶν ὁ δικηγό-
ρος καὶ ἐξ τῶν διευθυντῶν τοῦ περιοδικοῦ μας
κ. Ἰωάν. Γ. Λυμπερόπουλος μετὰ τοῦ γυναι-
καδελφοῦ του κ. Βασ. Τσεκούρα νομικοῦ Συμ-
βούλου τῆς Σέλ., ὁ κ. Κλέαρχος Παπαδιαμάν-
της καὶ ἐπανέκαμψαν οἱ κκ. Νίκ. Παππᾶς
διευθυντὴς τοῦ 'Εθν. Ορφανοτροφείου καὶ Ζή-
σης Ντίσιος, ἐκ Κογκό οἱ κκ. Γεώργιος Βα-
δάσης καὶ Σταῦρος Κωστούλας.

— 'Αιεχώρησαν δι' Ἀθήνας ὁ κ. Διονύσ.
Γκάσιος, ἐκ Μολίστης (Γαιαδίοι) ὁ σινερ-
γάτης τοῦ περιοδικοῦ μας κ. Χαρίλαος Γκού-
τος, καὶ ἐκ Καντίσης διὰ Δυτ. Γερμανίαν ὁ κ.
Δημ. Βαγειᾶς ἢ Παντούλας.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ—ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ο προϊστάμενος τοῦ Ο.Τ.Ε. κ. Ἐπαμει-
νώνδας Κοκοβῆς ἐγένετο πατὴρ ἀρρενος τέ-
κνου, ὑμοίως καὶ ὁ φωτογρόφος κ. Νίκ. Τσιγ-
κούλης, ὁ δὲ κ. Γώργιος Δάψης θήλεος.

Τὴν 1-5-66 ὁ κ. Δημ. Μήλιος ἐγένετο
ὄναδοχος τοῦ μικροῦ υἱοῦ του κ. Ἰωάν. Β.
Καραγιάνη χαρίσας εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ
παπποῦ του Βασιλάκη. Ὁμοίως ὁ κ. Γερο-
γιάννης ἐμπορος ἐξ Ιωαννίνων ἐγένετο τὴν
15-5-66 ὄναδοχος τῆς κορούλας τοῦ διαχει-
ριστοῦ τοῦ 'Εθν. Ορφανοτροφείου κ. Εύαγ.
Νπαδήμα χαρίσας εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα Δή-
μητρα. Τὴν δὲ 19-5-67 ἡ κ. Ἀλεξάνδρα Ε.
Πηγαδᾶ ἀνεδέχθη ἀπὸ τὴν ιερὰν κολυμβή-
θραν τὸ ἀγράκι του κ. Φωτίου Τζάλα εἰς τὸ
ὅποι ν ἔχαρισεν τὸ ὄνομα του παπποῦ του,
Κωστάκης.

Εὐχόμεθα νὰ τοὺς ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ—ΜΗΣΤΕΙΑΙ

Αντήλλαξαν ἀμοιβεῖσιν ὑπόσχεσιν γόμου·
εἰς Ἀθήνας ὁ κ. Νίκ. Α. Φλώρος μετὰ τῆς
δίδος Σοφίας Τσολάκου, εἰς Κόνιτσαν ὁ κ.

Γεώργιος Γιαννακὸς ἐκ Τσεπελόβου (ἐμπορος
εἰς Θεσσαλονίκην) μετὰ τῆς δίδος Ἀριστέας
Παπαδημητρίου Μάνθου, καὶ εἰς Ἰωάννινα ὁ
Σωτήριος Πανουσᾶφος ἐκ Βουρμπιάνης μετὰ
τῆς δίδος Φωτεινῆς Γκόγκου.

Τὴν 27ην Μαρτίου ἐ.ἔ. ἐγένετο εἰς
Ἐλεύθερον ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λί-
θου τοῦ νεοεγειρούμενου Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅ-
γίου Νικολάου, πολιούχου τοῦ χωρίου,
τὸν ὃποιον εἶχον πυρπολήσαι τὰ γεομα-
νικὰ στρατεύματα τὸ ἔτος 1943. Μετὰ
τὴν θείαν λειτουργίαν, ἥτις ἐτελέσθη εἰς
τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἅγιου Μηνᾶ, ἀ-
παντες οἱ κάτοικοι ἔξεκίνησαν διὰ τὸν
τόπον εἰς διὰ κατετίθετο ὁ θεμέλιος
λίθος, προπορευομένης τῆς Ἱερᾶς εἰκόνος
τοῦ Ἅγιου Νικολάου, μετὰ τῶν φανῶν,
ἔξαπτερογών, τῆς σημαίας τοῦ Ἅγιου
Νικολάου, ἐν διὰ οἱ μαθηταὶ τοῦ σχολείου
καὶ ὁδὸν ἔψαλλον τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ
Ἀγίου Νικολάου, Μετὰ τὸν Ἅγιασμὸν
ἐγένετο ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λί-
θου. Ἀπαντες οἱ κάτοικοι ἤσαν κατασυγ-
κεκινημένοι διότι, δ. Ἅγιος Νικόλαος ἦ-
το ἄστεγος ἐπὶ 23 διλόκληρα ἔτη.

Ωμίλησαν ὁ ἐφημέριος τοῦ χωρίου
Παπαχοῆστος Δάλλας, ὁ Δημ.)λος Κων.
Μπαγκλῆς καὶ ὁ συνταξιοῦχος Δημ.)λος
Ἀχιλλεὺς Μπάρμπας, ὅστις ἐτόνισεν ὅτι
ἱστορικὴ διὰ παραμείνη εἰς τὸ Ἐλεύθερον
ἡ 27 Μαρτίου 1966 διότι κατὰ τὴν ἡμέ-
ραν ταύτην ὅλα τὰ δινειρά πραγματοποι-
οῦνται, πόθοι, σκέψεις, ἐνέργειαι, προσ-
πάθειαι, λαμβάνοντα σάρκα καὶ δοτὰ διό-
τι θεμελιώνεται ὁ Ἱερὸς Ναὸς τοῦ Ἅγιου
Νικολάου, ὁ πολιοῦχος τοῦ χωρίου εἰς τὸ
κέντρο τούτου. Τιμή, ἔπαινος καὶ εὐχα-
τινες, συνετέλεσαν γιὰ νὰ φθάσωμεν εἰς
τὴν σημερινὴν τῆς καταθέσεως τοῦ θεμε-
λίου λίθου, ἡμέραν. 1) Εἰς τὸν Σεβα-
ριστίαι ἀνήκουν εἰς ὅλους ἐκείνους οἴ-
σμιώτατον Μητροπολίτην Δρυϊνουπόλεως,
Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης Κύριον, Κύ-
ριον Χριστόφορον διὰ τὴν ἡμικήν συμ-
παράστασιν εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἐκ-
κλησίας, ἐνίσχυσιν τοῦ ἐράνου καὶ διὰ
τοὺς κόπους, φροντίδας ποὺ κατέλαβεν
εἰς Ἀθήνας διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἐν
λόγῳ ιεροῦ Ναοῦ. 2) Εἰς τὸν Ἱεροκή-
ρυκα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως κύριον Ἱ-
ερόθεον Πετρίδην. 3) Εἰς τοὺς κατοί-
κους ἐκείνους τοῦ Ἐλεύθερου, οἵτινες

προσέφερον τὴν χρηματικὴν μερίδα τοῦ βουνοῦ διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ οἰκοπέδου. 4) Εἰς τὸν συγχωριανόν μας Ἀπόστολον Κατῆν διότι προσέφερε μέρος τοῦ οἰκοπέδου ἐκ 350 τ.ψ. δωρεάν. 5) Εἰς ὅλους τοὺς 636 συνδρομητὰς τῆς ἐκκλησίας μας, οἵτινες προσέφεραν εἰς τὸν ἔρανον διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν 300 χιλιάδων δραχμῶν καὶ τῶν δποίων τὰ δύναματα θὰ ἀναγραφοῦν μὲ χρυσᾶ γράμματα εἰς τὴν νεοεγειρούμενην Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν ἐκτυπωθησούμενην ἴστορίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τέλει ἀφοῦ ηὐχήθη ὁ Ἅγιος Νικόλαος νὰ χαρίσῃ ὑγείαν, εὐτυχίαν εἰς ὅλους, βοηθήσῃ καὶ ἀκόμη αὐξήθῃ τὸ χρηματικὸν ποσὸν τοῦ ἔρανου διὰ τὴν τελειοποίησιν τοῦ ἐν λόγῳ Ἱεροῦ Ναοῦ, νὰ ἀξιωθοῦν ὅλοι νὰ παρευρεθοῦν κατὰ τὴν μεγάλην ἔορτὴν τῶν ἐγκαινίων, καὶ ἀφοῦ προσεφέρθησαν τὰ σχετικὰ ἀναψυκτικὰ ἔληξεν ἡ ἐν λόγῳ ὄντα θρησκευτικὴ τελετή.

Ἡ Πρωτομαγιὰ ἑορτάσθηκε ἀπὸ τοὺς Κονιτιώτες μὲ δμαδικὴ ἔξοδο στὶς τριγύρω ἔξοχές.

Τὴν 30 - 4 καὶ 1 - 5 - 66 ἀφίχθη εἰς Κόνιτσαν καὶ ἐψάρεψε εἰς τοὺς ποταμοὺς Ἀῶν καὶ Βοϊδομάτι ὁ Γάλλος Ναύαρχος ἀρχηγὸς τοῦ στόλου τῆς Μεσογείου κ. Ἐβενοῦ, συνοδευθεὶς ἀπὸ τοὺς κ.κ. Γ. Ἀναξαγόρου Ἰατρού, Φ. Παπανότην καὶ Δημ. Μπριασούλην χωροφύλακα Τροχαίας ἐρασιτέχνην ψαράν. Ἐμεινε δὲ καταγοητευμένος ἀπὸ τὰ γραφικὰ τοπία τῆς περιοχῆς μας καὶ ἐδήλωσεν ὅτι ἐπιθυμία του είναι νὰ ἐπανέλθῃ οἰκογενειακῶς.

Τὴν 4 - 5 - 66 ἀφίχθησαν ὡς ἐκδρομεῖς εἰς Κόνιτσαν ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ δμοῦ μετὰ τοῦ Ἀμερικανοῦ διαιτητοῦ μοίρας κ. Ντόναλυ.

Πληροφορούμεθα ὅτι λίον προσεχῶς τὸ ἀστικὸν τηλεφωνικὸν δίκτυον Κονιτσῆς θὰ μετατραπῇ εἰς αὐτόματον.

Τὴν 8 - 5 - 66 πλησίον τοῦ χωρίου Μολυβδοσκέπαστος ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς ὁ ἀγροτικὸς διανομεὺς Μιχαὴλ Βαφόπουλος ἐκ Κάτω Κονιτσῆς, συνεπείᾳ ἀνατροπῆς τοῦ δικύκλου του.

Τὴν 9 - 5 - 66 ὁ καιρὸς μετεβλήθη εἰς ψυχρὸν καὶ ἐλαφρὸν στρῶμα χιόνος ἐκάλυψε τὰς κορυφὰς τῶν πέριξ ὁρέων.

Λύκος κατεσπάραξεν οἰκόσιτα αἰγοπρόβατα ἀνήκοντα εἰς κατοίκους Ἀνω Κονιτσῆς· ἐνεφανίσθη δὲ καὶ ἐν πλήρει ἡμέρᾳ εἰς θέσιν Γλατώνια ἔξωθι τῶν οἰκιῶν κατατρομάξας τοὺς περιοίκους.

Εἰς τὴν Κοινότητα Ἀμαράντου θὰ ἀπονεμηθῇ τὸ Βραβεῖον τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Τὴν 11 - 5 - 66 παρεδόθησαν εἰς τὰ φυλάκια μας δύο νεαροὶ Χριστιανοὶ Βορειοηπειρῶται καταγόμενοι ἐκ τῆς περιοχῆς Λεσκοβίτεων. Ἡσαν δὲ ἐλεεινοὶ καὶ ρακένδυτοι καὶ ἀφηγήθησαν ὅτι ὁ ἀλβανικὸς καὶ ὁ βορειοηπειρωτικὸς λαὸς πάσχει καὶ ὑποφέρει.

Τὴν 12 καὶ 13 - 5 - 66 ὁ Ἐπαρχος κ. Ἀπ. Ρεμπάπης μετὰ τοῦ μηχανικοῦ κ. Κ. Φερούκα μετέβησαν εἰς Πύργον καὶ Καστανέαν, ὅπου ὁ κ. Ἐπαρχος ἐπιθεώρησε τὰς κοινοτικὰς ὑπηρεσίας καὶ ὁ κ. Φερούκας διάφορα κοινοτικὰ ἔργα (ὑδραγωγεῖα κλπ.). Ἐπὶ πλέον ὁ κ. Φερούκας μετέβη καὶ εἰς Βούρμπιανην πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν κατασκευασθέντων σχολικῶν ἀφοδευτηρίων καὶ τοῦ ὑπὸ κατασκευὴν Νεκροταφείου.

Τὴν 13 - 5 - 66 ἀφίχθη εἰς Κόνιτσαν ὁ διευθυντὴς τῆς Σημαρχίας κ. Φιλιππίδης πρὸς ἔξετασιν διαφόρων ζητημάτων τῆς ἀρμοδιότητός του.

Ἄφιχθη καὶ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του ὁ νεος Συμβολαιογράφος Κονίτσης (τέως Μετσόβου) κ. Νικόλαος Εύθυμιάδης.

Τὴν 15 - 5 - 66 ἡ Ὁρειβατικὴ Ὀμὰς Κονίτσης, ὁμοῦ μετὰ τοῦ τμήματος Ε.Ο.Σ. Ἰωαννίνων, ἀνήλθεν ἐπὶ τοῦ ὅρους Ὁλύτσικα ὑψόμ. 1976 παρὰ τὴν ίρχαίαν Δωδώνην.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Πλαγιὰ ἀπέστειλον καὶ νέον ὑπόμνημα πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν καὶ τὸν Νομάρχην Ἰωαννίνων, διαμαρτυρόμενοι διὰ τὴν μελετωμένην μεταφορὰν τοῦ χωρίου των εἰς τὴν ὁρεινὴν τοποθεσίαν «Κρουσιανα». τὴν ὁποίαν θεωροῦν ὡς ἐντελῶς ἀκατάλληλον.

Ο κ. Δημήτριος Στατηρᾶς ἔλαβε παρὰ τῆς Νομαρχίας ἄδειαν δπως διενεργήσῃ μεταλλευτικὰς ἔρευνας (ἐκσκαφὰς) εἰς περιοχὰς τῶν Κοινοτήτων Πάδων καὶ Ἀρμάτων, δπου, ὡς γνωστόν, ὑπάρχουν κοιτάσματα χαλκοῦ, ἀμιαντού κλπ.

Ο καιρὸς μετεβλήθη εἰς ψυχρὸν ἀπὸ τῆς 15ης καὶ τὴν 18 - 5 - 66 ἐσημειώθη νέα πτώσις χιόνος εἰς τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν τῆς ἐπαρχίας μας.

Τὴν 19 - 5 - 66 κινηματογραφικὸν συνεργείον τῆς ΔΕΗ ἐπρόβαλεν ἐντὸς τῆς αιθούσης τοῦ κινηματογράφου τοῦ κ. Πηγαδᾶ ταινίας σχετικὰς μὲ τὴν πρόληψιν τῶν ἐκ τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος ἀτυχημάτων καὶ ἐγένετο καὶ σχετικὴ δμιλία ὑπὸ τοῦ κ. Ἀγγέλου Γεωργακοπούλου, Ἐπιθεωρητοῦ Τμήματος προλήψεως ἀτυχημάτων Πελοποννήσου — Ἡπείρου.

Μετὰ τὴν ἐκ νέου ἀπομάκρυνσιν τοῦ κ. Ζδράβου, ἡ Ἐπαρχία μας (Γραφεῖα) ἀπέμεινε καὶ πάλιν ἄνευ προσωπικοῦ. Ἄντι τεσσάρων υπαλλήλων, ποὺ προβλέπει ὁ κανονισμὸς (ἐκτὸς τοῦ Ἐπάρχου) ὑπάρχει μόνον εἰς κλητιρ. Ἐπίσιμος καὶ τὸ Είρηνοδικεῖον μας στερεῖται Είρηνοδίκου ἀπὸ πενταμήνου.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Σημ. Οι έπιθυμούντες νά συμπεριληφθοῦν εἰς τὸν κατωτέρω κατάλογον παρακαλοῦνται νά ἀπευθυνθοῦν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ)

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Νίκος Ἀργιάννης, Ἀσκληπιοῦ 7, τηλ. 611. 417
Νικόλ Καζαμίας, Μπενάκη 24, τηλ. 627-725
Ιωάν. Γ. Λυμπερόπουλος, Ἀλεξ. Σούτσου 5,
τηλ. 613-661.
Ναπολέων Μπάρκης, Ἀκαδημίας 63, 632-595
Νίκος Πύρρος, Ἐμμ. Μπενάκη 8 τηλ. 315-130
Πέτρος Φρόντζος, Λυκούργου 14, τηλ. 526-611
Ιω. Ἀδαμαντίδης, Γ. Σταύρου 6, τηλ. 318-669

ΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Γεώργιος Γάκης, Παθολόγος - Ρευματολόγος,
Καρνεάδου 3, τηλ. 719-746
Εύαγγελος Γεωργίου, Παθολόγος, ΚΠόλεως 55,
Συν. Παπάγου, τηλ. 651-072
Νικόλ Γιάκας, Παθολόγος - Καρδιολόγος,
Στούρναρα 49, τηλ. 634-470
Παντελῆς Γιαννούλης, Καρδιολόγος, Ε. Ἀντωνίαδου 1, τηλ. 815-850
Βασίλ. Γκατσόπουλος, Καρδιολόγος - Παθολόγος. Βορείου Ἡπείρου 114, τηλ. 841-662
Φώτιος Γουσογούνης, Παθολόγος, Σόλωνος 116,
τηλ. 616-563
Νικόλ Γράβος, Καρδιολόγος, 28ης Ὁκτωβρίου
242, τηλ 813-664
Ἀριστοτέλης Ζακόπουλος, Μαιευτήρ, Βασ.
Φρειδερίκης 40, Περιστέρι, τηλ. 571-612
Πλάτων Κεχαγιᾶς, Παθολόγος, Διγενῆ Ἀκρίτα
15, τηλ 641-872
Χαρ. Κούριος Παθολόγος, Πατρ. Ἰωακείμ 45,
τηλ 722 507
Μιχ Μηλίγκες, Παθολόγος, Καρδιολόγος, Σκαλιστήρη 18, τηλ. 874-568
Φώτης Μπαρῆς, Μαιευτήρ Γυναικολόγος, Ὁμήρου 58, Τηλ. 623.210
Ἀνδρέας Μπούζας ὀφθαλμίατρος Σκευφᾶ 59
τηλ 611.172
Ἰωάννης Παπαδημούλης, Παθολόγος—Ἀναισθησιολόγος, Ζήνωνος 21, τηλ. 521-664
Νικόλαιος Τρέντας, Σφθαλμίατρος—Ὑφηγητ.,
Γ' Σεπτεμβρίου 47, τηλ. 812-717
Βασίλειος Χρήστου, Ακτινολόγος, Κανάρη 19,
τηλ. 611-391
Χρήστος Χρήστου, Χειρουργὸς, Λιβίνη 4 (τέρμα Ιπποκράτους), τηλ. 647-765
Τάκης Γούσιας, Ἱατρὸς—Χειρουργὸς
Βασ. Σοφίας 37, τηλ 716-090
Ζήσης Παπαγεωργίου, Παθολόγος—Καρδιολόγος, Κύπρου 72, τηλ. 845-593
Κώστας Ζέρβας, Παθολόγος—Καρδιολόγος,
Ἀραχώβης 16, τηλ. 630-783

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἄρ. Πύρρος,
Νικ. Πύρρος
Σερ. Φράγκος
Κωσ. Φρόντζος
Κωσ. Λαζαρίδης
βρίου 75

δόδος Μπότσαρη
»   »
» Καπλάνη
» Μπότσαρη
» 28ης Ὁκτω-

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Μερόπη Ἀδαμαντίδη, Ρόδου 43, τηλ. 874-702
Εύαγ. Αλεξιάδης Δημοκρίτου 1 τηλ 613-508
Φούλα Κρέμου, Γ. Καρύτση 10, Τηλ. 229.542

ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ—ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΑΘΗΝΩΝ κ.λ.π.

Λέανδρος Γεροντάκης, ἀρχιτέκτων, Βασ. Σοφίας 133, τηλ. 662-893

Πέτρος Μπάκας, πολ. μηχανικός, Βεραντζέρου
22, τηλ. 531-428

Γεώργιος Ράγκας, Τιολ μηχανικός, Σωκράτους
59, τηλ. 520-719

Γκόσιος Ὁρέστης, πολ. μηχανικός, Πλ. Ὁμονοίας 9, τηλ. 529-637

Κων)τῖνος Τσίλης, πολ. μηχανικός, Ἀριστείου 10, τηλ. 234-225

Χρῆστος Φλῶρος, μηχανολόγος—ήλεκτρολόγος,
Γραβιᾶς 16, τηλ. 613-449

Τεχνικὸν Γραφεῖον Δ Τσάνου, Σωκράτους 59
τηλ. 520-719

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«Ιωάννινα», Ν. Τσάκας, Βερανζέρου 10, τηλ.
523-204

«Στάνλεϋ» Β. Ρόζος, Δ. Παγώνης καὶ Ε.
Τσάνος, Ὁδυσσέω, 1, τηλ. 531-780

ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΑ

«Νυφικὰ διάφορα», Βεατρίκη Τσαλαμάνη, Ἀγ. Μάρκου 10, τηλ 224-486.

Βιοτεχνία Νεωτερισμῶν καὶ Εἰσαγωγαὶ (Ἐσώρουχα—Δαντέλλες—Πλεκτὰ κλπ.), Μίλτος Ζαφείρης Ο.Ε., Ἀθηναΐδος 3, τηλ. 229-564

«Νεωτερισμοὶ» Ἀ)φοὶ Ζαφείρη, Κολοκοτρώνη
34δ, τηλ. 234 070

Κορνίζες — Πίνακες, Χρήστος Ράγκας, Βύσσης
21, τηλ. 314-264

Ραφεῖον: Φροντζὸς Φίλιππος, Λέκκα 3, τηλ.
236-328

Εἰσαγωγαὶ: Εῖδη Γυναικεῖα, Φλῶρος Νικόλ.,
Εύαγγελιστρίας 5, τηλ 236-927

Λογιστικὰ: Νίκος Βρυζώνης, Ἐπιδαύρου 21,
τηλ. 534-605

Ἐλαιοχρωματιστής Ἀνδρέας Γκόντζος, Φωτιμάρα 49, τηλ 9 7-8 2

Ραφεῖον Νίκος Καρρᾶς, Φειδίου 2, Τηλ. 627-193

ΙΑΤΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἄθαν. Μανέκας, ώτορινολαρυγγολόγος
δόδος Καραϊσκάκη

Ἄρισ. Παππᾶς, παθολόγος
Ἄλ. Πηγάδας, δόδοντίατρος, Γιαλί—Καφενέ

Κων. Κίγκας, » δόδος Σαμουήλ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Κώστας Γέγιος: Ἐστιατόριον «Ἡ Κόνιτσα»,
δόδος Καραϊσκάκη 9